SAYFA HER YERDE 3 KURUŞ
2 Haziran 1938
PERŞEMBE

SON TELGRAF

Sayı : 443 — En son Telgrafları ve Haberleri veren Akşam gazetesi — Telefon No. 20827 İst. Nuruosmaniye caddesi.

SAĞLIK KUPONU

Bu kuponun yirmi tanesini toplayıp idaremize getiren okuyucularımız SON TELGRAF'ın birinci sınıf mütehassısları tarafından meccanen tedavi edileceklerdir. Kuponlar, her gün idarehanemizde değiştirilmektedir.

HATAY DAVASININ SONUNDAYIZ

Hariciye Vekili öğle trenile Ankaradan geldi, Paris elçimizden aldığı son malûmatı Ulu Şefe ve Başvekile arzetti

Hükûmet en son vaziyetleri gözönüne alarak bu vaziyetlerin icabları dahilinde kat'î kararlarını ittihaz edecektir.

İngiltere Fransaya Hatay mes'elesinde makûl olmasını tavsiye etti.

Paris Elçimiz dün Fransız Hariciye Nazırı ile uzun bir mülâkat yaptı

Elçimiz mülâkatını ve intıbalarını Hariciye Vekilimize bildirmiş bulunuyor

Ulu Önder bugün Başvekilimizi ve Dış Bakanını kabul buyurarak kendilerinden izahat aldılar

• •

Başvekilin Hariciye Vekili ile Birlikte bu akşam Ankaraya dönmesi Muhtemeldir

Meclisin tatil günü Olan 18 Haziran a Kadar vaziyet Tamamen Aydınlanacakdır

Hariciye Vekilimiz Dr. Tevfik Rüştü Aras dün akşam Ankara'dan hareket eden muhtelit katara bağlanan hususî vagonla bugün saat on bir buçukta Haydarpaşaya muvasalat etmiştir.

Hariciye Vekilimizi istasyonda vali, vali muavini, askerî, mülkî erkân ile birlikte diğer zevat karşılamışlardır.

Doktor Aras Başvekil Celâl Bayar'la birlikte Ulu Önder tarafından kabul edilmişlerdir.

Aldığımız malûmata göre Dış Bakanı Hatay vaziyeti hakkındaki en son malûmatı hâmil bulunmaktadır.

Dün Paris Büyük Elçimiz [illegible] ad Davaz Fransız Hariciye Nazırı Bonnet ile uzun [illegible] görüştür.

Büyük Elçimiz [illegible]

(Devamı 6 ıncı sahifemizde)

Ulu Önder dün Riya seticumhur için getirtilmiş bulunan yatı gezerlerken...

Bugün şehrimize gelen Dr. Aras

Hatayda karışıklık

Bütünşehirleresirayet etti, yaralılar geliyor

Vaziyet henüz vehametini muhafaza etmektedir

Adana 2 (Hususî Muhabirimizden) — Hataydan buraya gelen son haberlerle fesadcıların çıkardıkları karışıklıkların bütün şehirlere sirayet etmiş bulunduğu teeyyüd etmektedir.

Türk evlerine ve Türk köylerine tecavüzler yapılmakta, yaralananlar, öldürülenler bulunmaktadır. Bugün de Hataydan Dörtyola yaralı Türkler iltica etmişlerdir.

Bunlar da dün gönderilenlerin arkasından Adana memleket hastanesine sevkedilmişlerdir. Antakyadaki Fransız hastanesinin yaralı Türkleri kabul etmediği anlaşılmaktadır.

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Fransanın müstemlekelerden topladığı ve bugün Hatayda Türklere zulüm vasıtası olarak kullandığı askerlerden biri

Maarif Vekili Safvet Arıkan

Maarif Vekili Geliyor

Burada geçen ders yılının verimlerini tedkik edecek

Sonra şarka Gidecek

Aldığımız malûmata göre Maarif Vekili Saffet Arıkan yakında şehrimize gelecek, orta okullerle, liselerin ve Üniversitenin bu yılk vierimleri üzerinde tedkikler yapacak ve bazı okulların

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Dün

Son Telgraf'ın yaz hediyesi olan üç büyük romana başladık:

Bunlar:

Etem İzzet Benicenin

Iztırab Çocuğu

İskender Fahreddinin

Onu ben Boğdum

Sami Karayelin

Sultan Aziz Ve gözdeleri

Adlı şaheserleridir. Bu romanları mutlaka takib ediniz.

Almanlar yine kızdılar

Gazeteler, Prağın teminatına rağmen Çek kıt'alarının vaziyeti anlaşmıya manidir, diyorlar

Tahkimat için hududlara sevkedilen Çek ordusundan bir parça..

Berlin 2 (A.A.) — Matbuat, 31 mayısta Şeb'de vukua gelen ve bir Çek mülâzimi tarafından iki

(Devamı 6 ıncı sahifemizde)

Bir yeni Yüz Liralık Banknotun Macerası

Döğüştüler, mahkemeye düştüler, dondurmacının müdahalesi ile kurtuldular

İstanbulda Tahtakalede Telefon sokağında gayet garib bir macera olmuştur. Fırçaçı Muiz Keresin dükkânına iki müteahhid gitmiştir. Dükkân sahibi bankaya gitmiştir. Tezgâhdar Nesim oradadır. Alışveriş yapılmıştır. Müşteri olan mütcahhidler bir yeni yüz liralık banknot vermişlerdir. O sırada işden bunalan ve dalgın olan Nesim aldığı parayı bir on liralık banknot sanarak kapıdan geçen dondurmacıya vermiş:

— Şu on liralığı bozuver.

Dondurmacı Mehmed iki beş liralık vermiş, banknotu almış ve gitmiştir. Sıra müteahhidlere paranın üstünü vermeğe gelmiştir. Nesim on liranın üstünü iade ederken müşteriler.

— Biz sana yüz liralık verdik...

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Elektrik

Iki kuruş Ucuzluyor

Hayatı ucuzlatmak için yapılan yeni tedkikler sırasında İktısad Vekâleti devlete geçmiş veya geçcek olan elektrik müesseseleri nin satacakları kuvvet üzerinden istihlâk resmi alınmamasını kararlaştırmıştır.

Halen kilovat başına 2 kuruş tutan bu verginin pek yakında kaldırılması için bir kanun projesi hazırlanmıştır.

(Devamı 6 ıncı sahifemizde)

Bir hiç *Yüzünden*

Dün gece yine bir Cinayet işlendi

(Yazısı altıncı sahifemizde)

Sırıkla pencerelerden öteberi çalan serseri

Nihayet yakayı ele verdi

Dün emniyet ikinci şube ikinci kısım memurları, Feriköy, Yenişehir ve civarını soyan sabıkalı bir hırsızı yakalamışlardır. Son zamanlarda zabıtanın hırsızlık vak'alarının önüne geçmek üzere azamî bir faaliyet sarfettiği malûmdur.

Dün yakalanan Apustoi isminde serseri kendine mahsus bir usul ile Feriköy ve Yenişehirde birçok evleri soymuş. fakat bir türlü yakalanamamıştı. Sırıkla pencerelerden öteberi çeken bu orijinal hırsızlık faili. Feriköyünde Şahdur sokağında 22 numarada Elis, Yenişehirde Çakmak sokağında 6 numarada Despina'nın evlerini ve Şişli Bulgar çarşısında bir dükkân soymuş daha birçok evlerden öteberi aşırmıştır.

Bu sirkat vak'alarının failini arıyan zabıta nihayet dün Apustolu tevkif etmiştir. Sabıkalı suçunu itiraf etmiş ve adliyeye teslim edilmiştir.

Serseri Apustol

GÜNÜN İÇİNDEN

Bu işin sonu neye varacak?.

Üstüste sözlü ve yazılı teminat veren Fransa mahalle mektebinde üstüste yemin eden arsız çocuklara benzedi. Hatayda daha fazla Türk kanı akmasına müsaade ve müsamaha edemeyiz.

Yazan : ETEM İZZET BENİCE

Hatayda Türk kanı da dökülmeğe başladı. Her günün şafağı ile gurubu arasında üç beş Türk kardeşimizin ya öldürülmüş olduğunu, yahud da yaralandığını öğreniyoruz. Bu hâdiseler daha ziyade Fransız Hariciye Nazırının Büyük Elçimize verdiği sözlü ve yazılı teminatından sonra artmıştır. Yine bundan sonradır ki, Hatayda tazyik çoğalmış, örfî idare ilân edilmiş, sokaklarda barikadlar kurulmuş, Ermeni ve Arab çetelerinin Türk köylerine ve köylülerine taarruz ve tecavüzleri açığa vurulmuştur.

Anlıyamıyoruz, ne oluyoruz, nereye gidiyoruz?.

Fransanın Suriye ve Hataydaki kendi memurları üzerinde müessir olamaması ihtimali gülünc ve böyle bir zannı ortaya sürmek ayıb olur. Bu vaziyet karşısında her yapılan işin Fransa adına ve Fransa mes'uliyetine yapıldığını kabul etmek gerektir.

Üstüste verdiği teminatlarla daima bizi aldatmak yoluna giren ve mahalle mekteblerindeki üstüste yeminleri ile arsızlıklarını ortaya koyan ve.. boyuna özür dileyen çocuklara benziyen Fransa nihayet idrak etmek mecburiyetindedir ki, Hatayda akan her Türkün kanı bizim damarlarımıza bağlı kandır.

Doktor Aras Meclisin son sabır damlasını taşıracağı günü millet vekillerinden müsaade ve mehil istedi. Ve bu müsaade ile mehili Hataydaki tescil faaliyetinin sonuna bağladı. Hataydaki karışık unsurların faaliyeti, Türk köylerinin bombalanması, örfî tazyikın arttırılışı ve Türk halkının hiçbir mes'uliyet ve günah karşılığına olmaksızın öldürülmesi çok muhtemeldir ki, Büyük Millet Meclisinin hâkim iradesini taşırsın ve Doktor Aras'a karşı gösterdiği müsaadeyi geriye almağa mecbur etsin.

Büyük Şefin yüksek sevk ve idaresine derin bir itimadla bağlanmış olan Türk milleti onun dehâsında şahsiyetini tebarüz ettiren Celâl Bayar hükûmetinin sabır ve sükûn tavsiyesine ümidini vermemiş bulunsa hiç şüphe yok ki, Fransanın Hatayda takib ettiği bu ortaçağ hareketine karşı filen isyanın bütün hız ve hamlesini defalarla kendi varlığında bulabilirdi. Fakat, bu derin sabrımızın sonu neye varacak ve.. Fransa bu sabrımızı ne vakte kadar mütezad hareketleri ile suiistimal edecektir?. Kendisinden sormak kadar öğrenmek, öğrenmek kadar sormak ihtiyacında kaldığımız en mühim nokta hakikaten budur.

Etem İzzet BENİCE

Bir saniye farkile ikinci olduk

Lehistanda bulunmakta olan güzide binicilerimizin iştirakile atlı mania müsabakalarına dün de devam olunmuştur. Türk, Leh, Alman, Belçika, Fransız, Romanya ekiplerinin bütün hayvanlarile iştirak ettikleri bu müsabakada, 100 e yakın müsabık arasında yüzbaşı Cevad Gürkan Yıldız isimli atile ve 1 saniye bir farkla ikinci gelmiştir.

Ayni müsabakada yüzbaşı Eyüb Öncü de sekizinci olmuştur.

senede 100 bin pulluk yapacağız

Ziraat Vekâleti orman çiftliğinde tesis edilecek olan yeni pulluk fabrikasının plânlarını hazırlamıştır. Bu fabrikada her sene 100 bin pulluk imal olunacaktır. Fabrikaya aid âlet ve makineler bu günlerde Avrupaya sipariş olunacaktır.

Mecliste

Türk - Yunan Munzam paktı

Alkışlarla kabul edildi

Dün Büyük Millet Meclisinde Başvekilimizin Atina seyahati esnasında imzalanan Türk - Yunan dostluk ve bitaraflık, uzlaşma ve hakem muahedenamesile samimî anlaşma munzam muahedesinin tasdikine aid kanun lâyihası müzakere edilmiştir.

Tevfik Rüştü Aras söz alarak Balkan Antantının kurulma tarzını, Balkan yarımadasının Balkanlılara aid olması hakkındaki düşüncenin inkişafını anlatmış ve Türk - Yunan dostluğunun kıymet ve ehemmiyetini tebarüz ettirmiştir.

Bundan sonra muhtelif hatibler söz alarak ayni vadide kıymetli sözler söylemişler ve neticede munzam muahedename mevcudün ittifakile ve 306 rey ekseriyetle alkışlar arasında kabul edilmiştir.

Balkanların en büyük radyo istasyonu

Etimesgut

Etimesgut'da çalışacak artist ve sanatkârlara senede 90 bin Lira verilecek

Şehrimizin bir çok maruf artist ve musikişinasları yeni radyomuza alınacaklar

Şehrimizdeki Osmaniye ve Yeşilköy telsiz istasyonlarının İstanbul postanesine bağlayan kabloların yenilenmesi kararlaştırılmıştır. Bu işe 500 bin lira sarfolunacaktır.

Diğer taraftan Etimesgutta neşriyata başlıyacak olan yeni ve muazzam radyo istasyonumuzda muhtelif branşta müteaddid artistler kullanılacaktır. Bu artistlerden ses ve söz artistlerine senede 90 bin ve musiki âletlerile sair işletme malzemesine senede 44 bin lira tahsis olunmuştur.

Ayrıca bu yeni radyo istasyonumuzun elektrik cereyanı bedeli için de senede «140» bin lira sarfolunması kararlaştırılmıştır. Ankara telsiz istasyonuna şehirden elektirk cereyanı verecek bir elektrik kablosu yapılmasına da 10 bin lira bağlanmıştır.

Bu istasyon, faaliyete geçince şehrimizin maruf artist ve san'atkârlarından bir çoğu Ankaraya celbolunacaklardır. Bu istasyon Balkanların en büyük radyo istasyonu olacaktır ve hergün 24 saate yakın neşriyat yapılacaktır.

Dış Politika

Kodreanu'nun mahkûmiyeti

Yazan: A. Ş. ESMER

Romanyada son seçimdenberi sürpriz sürprizi takib ediyor: Seçimde liberallerin kazanmamaları, kabineyi teşkile Goga'nın memur edilmesi, Goga kabinesinin kırk beş günlük hayatı, arkasından rejimi temelinden değiştiren yeni anayasa, siyasî partilerin dağılması. Patrik Miron hükûmeti... İşte senenin başındanberi Romanya politika sahnesinde bir sinema şeridi gibi arkasısıra gördüğümüz manzaraların bazıları. Şimdi de başka bir sürpriz karşısındayız: «Her şey vatan için» namındaki organizasyonun lideri Kodreanu, askeri mahkeme tarafından on sene hapse mahkûm edilmiştir. Bu teşkilâtın Romen siyasî hayatındaki rolü hatırlanacak olursa, mahkûmiyetinin şümul ve ehemmiyeti anlaşılır: «Herşey vatan için», «Demir muhafızlar» teşkilâtının istihalesinden ibarettir. Bu organizasyon, gerek birinci ve gerek ikinci ismi altında Romanyada yaptığı terörle memleketin siyasî ve içtimaî hayatında çok büyük bir kuvvet ifade etmekte idi. Liderleri olup da bugün on sene hapse mahkûm olan Kodreanu, on iki sene kadar evvel Yaş Üniversitesinde talebe iken, Yahudiler aleyhine tertib edilen nümayişlar dolayısile bir takım hristiyan gençleri tevkif ettiği için bu şehrin emniyet müdürünü katletmişti. Bu cinayeti takib eden sansasyonel muhakemele Kodreanu, beraet etti ve bundan sonra da yaptığı Yahudi aleyhtarlarının nazırında millî kahraman oldu. Lideri bulunduğu «demir muhafızlar» teşkilâtına mensub gençler, köyleri dolaşarak millî şarkılar çalıyorlar ve Romanya köylüleri arasında telkinat yapıyorlardı. Fakat bu yolda tertib edilen bir yürüyüşün en heyecanlı bir dakikasında, lider Kodreanu, elinde koca forlu bir haçla kır at üzerinde sahnede görülüyor ve halkı vatan uğruna herşeyi feda etmeğe davet ediyordu. Organizasyonun bir de terörist kolu vardı ki, Başvekil Duka dahil olduğu halde bir takım siyasî suikasdlar tertib etmiştir.

Devlet için ciddî bir tehlike olmıya başlıyan «demir muhafızlar» teşkilâtı, nihayet 1933 senesinde Titülesco'nun ısrarile ilga edilmişti. Fakat bir müddet sonra Tataresco bu defa «Herşey vatan için» adile organizasyonun tekrar faaliyete geçmesine müvafakat etti. Terör hareketlerine rağmen haklarında gösterilen bu müsamaha, teşkilâtın kuvvetine delâlet olarak gösterilmekte idi. Ve «Herşey vatan için» partisinin hakikaten kuvvetli bir siyasî partî olduğu son seçimde parlâmentoya yüzmişe yakın mebus intihab ettirmek suretile göstermiştir. Fakat Kodreanu siyasî bir partinin lideri sıfatile sayılacağı yerde, sinsi bir terör teşkilâtının başında bulunan adam olarak korku telkin ediyordu. Bunun içindir ki siyasî partilerin ilgası hakkındaki kanuna karşı nasıl bir vaziyet alacağı merakla bekleniyordu. Kodreanu, kanun karşısında hayretle lâyık bir teslimiyet gösterdi: Şahsî ortalarına doğru neşrettiği bir beyanname ile partisini dağıttığını, kendisinin de siyasî hayattan çekildiğini bildirdi. Fakat bunun bir manevradan ibaret olduğu geçen ay anlaşıldı. Kodreanu bir takım partisini dağıttığını ilân ederken, diğer taraftan da Kralın karşısına yeni rejime karşı bir darbe hazırlıyormuş. Faal Dahiliye Vekili Kalinesco'nun idaresi altındaki zabıta bunu meydana çıkarmak Kodreanu'yu tevkif ettirdi. Bu, yeni hükûmetin kuvvetini tebarüz ettiren bir hâdise telâkki edilmişti. Fakat bunu takib eden hâdiseler, lidere karşı muamelede yeni rejimin eski rejimden çok başka bir rol takib edeceğini anlattı: Önce Kodreanu, bir hakaret cürmünden dolayı, altı ay hapse mahkûm edildi. Sonra da hayatı hakkında bir neşriyat başladı. (Devamı 3 üncü sahifede)

Bir sabıkalı

Polis memuruna saldırdı

Neticede cesur polisimizin tabancasile ayağından yaralanarak yakalandı

Evvelki gün İzmirde cür'etkârane bir vak'a olmuş azılı bir sabıkalı bıçakla bir polis memurumuzun üzerine hücum etmiştir. Neticede cesur polisimizin tabancasile ayağından yaralanmıştır.

Mahallinden bildirildiğine göre vak'a şöyle olmuştur:

Sabıkalı Süleyman bir sene evvel metresi Şerifeyi kıskançlık yüzünden bıçakla çehresinden yaralamış ve Ağırceza mahkemesince 9 ay hapse mahkûm edilmiştir. Süleyman ilk iş olarak metresi Şerifeyi aramış ve Azizıye mahallesinde Sülüklübahçe sokağında 13-53 numaralı evde oturduğunu öğrenmiştir. Konyalı bir adamla alâkadar olduğunu bildiği halde Şerifeye haber göndererek Konyalile alâkasını kesmesini, aksi takdirde ölüme hazır olmasını bildirmiştir.

Şerife, bu haberden büyük bir korkuya düşmüş ve bir çocukla polis karakoluna haber göndermiş, hayatının tehlikede olduğunu bildirmiştir.

İzmir polisince, Şerifenin korunması için tedbir alınırken Süleymanın karakola çağırılarak kendisine nasihat edilmesi muvafık görülmüş, polis memuru B. Süleyman Dalaç, kendisini aramış ve Barut hanındaki kahvede bulmuş karakola davet etmiştir. Süleyman:

— Benim karakolluk işim yok. Demiş, polis memuruna kafa tutmuştur. Nihayet münakaşa büyümüş, sabıkalı Süleyman, yumrukla polis memuruna vurmuş, bu suçu işlediği yetmiyor muş gibi arka cebinden 21 santimetre uzunluğunda bir bıçak çıkarmış, polise hücum etmiştir. Polis memuru, bıçağı yere atması için sabıkalıya ihtarda bulunmuşsa da Süleyman, söz anlıyan takımından olmadığı için jolise saldırmakta devam etmiş, memur, tabancasını çekmeğe mecbur kalmış. tekrar:

— Bıçağı yere at;

Diye üç defa ihtarda bulunmuştur. Süleyman, buna rağmen polis memurunun üzerine bıçakla saldırmış, o vakit hayatını tehlikede gören memur, tabancasını bir el yere ateş etmiş ve ikinci kurşunu da Süleymanın ayaklarına göndermiştir. Süleyman ayağından yaralandıktan sonra düşmüş ve bıçağını elinden atmıştır. Tahkikata devam edilmektedir.

Bakkal dükkânları

Pahalılığın en büyük sebeblerinden birisidir

Bunlar tahdid edilecek

Şehrimizde hayatın ucuzlatılması için yapılan tedkiklere ehemmiyetle devam olunmaktadır.

Bu tedkikler sırasında halkımızın giyecek, içecek ve yiyeceğe aid bütün zarurî ihtiyaçları kısım kısım ayrılarak gözden geçirilmiş ve bunların maliyet fiatları ile satış kıymetleri mukayese olunmuştur.

Neticede, hayat pahalılığında mutavassıtların çok büyük bir rol oynadıkları anlaşılmış ve bunların mümkün mertebe ortadan kaldırılarak müstahsil ile müstehlikin doğrudan doğruya birbirile karşılaşmasının temininin zarurî olduğu neticesine varılmıştır.

Gıda maddeleri üzerinde yapılan tedkiklerde de şehrimizde hayat pahalılığını bihassa «mahalle bakkalları» nın doğurduğu kat'iyetle görülmüştür.

İstanbulda bakkal dükkânlarının fazla olduğu ve bilhassa mahalle aralarındaki nisbetsiz çokluğun da gıda maddeleri fiatlarının yükselmesine sebebiyet verdiği ve gelişigüzel tesis edilmiş olan mevcud bakkal dükkânlarının semtlere göre taksim edilmiyerek bazı yerlerde tekâsüf ettiği anlaşılmıştır. Şehrimizde sayısı «4121» e varan bakkallardan ekserisi mahalle aralarında bulunanlarla Balıkpazarı, Yemiş, Asmaaltı ve sair semtlerdeki büyük bakkaliye mağazalarında satılan ayni cins mallar üzerinde yapılan mukayeselerde arada bazan yüzde 50 ye yakın bir fiat farkı bulunmuştur.

Bu farkın mahalle bakkalarının daha ziyade «veresiye» satış yapılması yüzünden hasıl olduğu halbuki kooperatif şeklindeki büyük bakkaliye mağazalarile merkezi yerlerdeki bakkalların halka verisiye verilmemesi hasebile fiatların ucuz ve mutedil kaldığı görülmüştür.

Bu vaziyet karşısında şehrimizdeki bakkal dükkânlarının tahdid olunması en münasib tedbir olacaktır.

KÜÇÜK HABERLER

★ Sabık matbuat umum müdürü Vedad Nedim Tar Türkofis turizm şubesi müdürlüğüne tayin olunmuştur.

★ Emniyet müdürlüğü, Samatya, Aksaray ve Fatih semtlerinde uzun zamandanberi bir çok hırsızlıklar yapan, yalnız son bir hafta içinde 15 muhtelif yerden eşya çalan Reşad ismınde seksen sabıkalı birisini yakalamışlardır.

★ Haliçteki fabrika ve havuzlar esaslı bir şekilde tamir olunacaklardır.

★ Galatada Bankalar caddesinden Şişhaneye çıkan tramvay yolu üzerindeki meşhur ve tarihî bir cami olan «Okcu Musa» camii esaslı bir şekilde tamir olunmuştur.

★ Resmî daireler arasında çıkacak ihtilâfların hakemler, müsteşarlar ve yüksek dereceli hukuk hâkim veya reisleri tarafından hallolunacağına dair yeni bir kanun lâyihası hazırlanarak dün Büyük Millet Meclisine verilmiştir.

Şehrimizdeki bütün otomobil ve otobüsleri ay başında umumî bir muayeneden geçirilecek

Son günlerde yapılan kontrollarda 150 den fazla şoför cezalandırıldı

Belediye zabıta memurları, şehrimizin muhtelif semtlerinde işliyen otomobil ve otobüsleri sıkı bir surette kontrol etmektedirler. Son günlerde bu kontrollar bilhassa geceleri daha fazla sıklaştırılmıştır. Neticede 150 den fazla otomobile ceza kesilmiştir.

Bunların bir kısmı hızlı gitmekten, bir kısmı da frensiz, fenersiz olduklarından veya fazla müşteri aldıklarından cezalandırılmışlardır.

Diğer taraftan şehrimizdeki tekmil otomobil ve otobüslerin, önümüzdeki aydan itibaren umumî bir şekilde senelik muayenelerine başlanacaktır. Bu muayeneler, çok esaslı ve sıkı olacaktır,

Halen muhtelif hatlarda işleyen eski ve hurda arabalar üzerinde esaslı bir tamir ve değişiklik yapılması evvelce bunların sahiblerinden istenmiş olduğundan bu kontrolda, bu nevi arabalara tesadüf olunduğu takdirde, hemen plâkaları sökülecektir.

Diğer taraftan bütün taksi otomobillerinin ayni renkte olmaları hakkında mevcud usul ve nizamın tadil olunması hakkında bir cereyan da mevcuddur.

Bilhassa şehir meclisi azalarından bir kaçı Avrupanın birçok yerlerinde ve hatta diğer şehirlerimizde de bu usule riayet olunmadığını ileri sürmüşlerdir. Bu hususta belediyece de tedkikat yapılmaktadır.

Eğer bu tedkikat neticesinde renk mecburiyetinin kaldırılması kabul olunursa, taksilerin renkleri, yine eskisi gibi serbest olacaktır.

Yalnız bunların kuşakları yine baki kalacaktır. Yani sarı benekli kalın çizgilerle arabanın iki yanı çevrilecektir.

ONU BEN BOĞDUM!

AŞK, HEYECAN ve İHTİRAS ROMANI

Tefrika N. 2

Yazan: İskender Fahreddin SERTELLİ

— Ya tihkikat evrakı?

— Evet. Bütün kanunî delâil Mansurun aleyhindedir. Hatta müddeiumumilikte ilk sorguya çekildiği zaman kendisi de bu cürmü üzerine alarak: «Onu ben boğdum!» diyor. Fakat, benim orda gördüğüm ruhî ..

tezahürler bambaşkadır. Mansur çok ince duygulu bir erkektir. Yaradılışında adam öldürmek kabiliyeti yoktur. Eğer karısını tabanca ile vurmuş olsaydı, buna biraz inanmak mümkündü. Tehevvürle bir iş yapmıştır derdim. Fakat, boğmak.. Hayır efendiler! Bu tabanca ile adam öldürmek kadar kolay bir iş değildir. Bir insan bıçakla koyun kesebilir amma, tavuğu bile kolay kolay boğamaz. Mansurun sıhhî vaziyeti ile çok yakından alâkadar olmuştum. Bilâhare hâkim lüzum görür ve sorarsa, bu müşahedelerimi mahkemede de okumak isterim.

. . . . . .

. . . . . .

— 2 —

Gazeteler, Mansurun bir yıl önce işlediği cinayet hakkında yeniden uzun uzun yazılar yazarak gûya okuyucuları tenvire çalışıyorlardı. Bunlardan birisi vak'ayı şöyle anlatıyordu:

«— Beyoğlunda Ağacamiinde (Sarı apartıman cinayeti) etrafında yeniden birçok dedikodulara şahid oluyoruz. Okuyucularımız çok iyi hatırlar ki, geçen yıl Ağacamii civarında (Sarı apartıman) da oturan Mansur Bey, karısı İffeti boğmuştu. Gerçi Mansur bu cinayeti işlerken hiç kimse görmemişse de, Mansurun itirafı ve cürmü üzerine alması, tahkikatın uzamasına meydan vermemişti. Geçen gün, bir yıldanberi Bakırköy hastanesinde yatan Mansurun firarı, müddeiumumiliği tekrar bu cinayet üzerinde yürümeğe sevketmiştir. Bu kere yapılan tahkikata göre, İffetin boğulduğu gece, Mansur Bey Boğaziçinde annesinin yalısında bulunuyordu. Mansur o sabah eniştesile İstanbula birlikte iniyorlar. İniştesi Mansura soruyor: — Eve mi gideceksin? Yoksa vazifene mi?

Mansur, eniştesine:

— İçimde bir sıkıntı var, diyor, ilkönce eve kadar uğramak isterim. Ondan sonra mektebe gideceğim. Bu muhavere Köprü üstünde tamam saat dokuzu geçiyor. Mansur dokuz buçukta evine varıyor. Zabıta işe el koyduğu zaman saat on idi. ve polis hekimi maktulü muayene edince cinayetin sekiz on saat önce vuku bulduğunu söyliyerek bu suretle raporunu veriyor. Şu halde Mansurun bu cinayetle alâkası olmamak gerektir. Çünkü Mansur önce annesinin yalısına akşamdan gitmiştir. Geceyi, eniştesile, annesile, kızkardeşile gülerek ve çok neş'eli geçirmişti. Akşamdan karısını boğduğu ihtimali üzerinde bir an için durulsa bile, böyle biar cinayetten sonra bir insanın bu kadar normal, bu derece neş'eli görünmesine imkân yoktur.

Böyle olmakla beraber, tahkikat evrakında, Mansurun: «Onu ben boğdum!» demesi, belki karısının mahrem işlerini bildiğini ve aile sırrını âleme yaymak istemediğini göstermektedir. Şimdi bütün mesele Mansurun yeniden sorguya çekilmesine kalıyor.

Zaten vak'anın tahaddüs ettiği günlerde Mansur Beyin cinnet alâimi göstermesi ve gittikçe artan bir gayritabiilik içinde bocalayıp durması yüzünden muhakeme garib bir çıkmaza girmişti. Mansur Bey on beş seneye mahkûm olduğu halde, temyiz mahkemesi evrakın yeniden tedkikini istemiş, bu yüzden davanın yeniden rüyetine başlanması takarrür etmişti.

Bu esrarengiz cinayetin düğümleri ancak Mansurun ele geçmesile çözülecektir. Mansur memleketin her köşesinde aranmaktadır.»

Bütün İstanbul gazeteleri Mansurdan bahsediyorlardı. Acaba Mansur Bey ele geçerse ve mahkemede eski ifadesinde ısrar ederek tekrar:

— Onu ben boğdum!

Derse, mahkeme heyeti bu vaziyet karşısında nasıl bir hüküm verecek?

Herkes gazeteyi eline alınca Mansur davasını araştırıyor. Hatta bu işle çok yakından alâkadar olan akliye mütehassısı doktor Şinasi Aykut bile..

✶

— 3 —

Mansurun annesinin Bebekteki yalısı zabıta tarafından tarassud altına alındı. Zabıtada Mansurun buraya iltica ettiği şüphesi vardı. Halbuki onu Bebekte gören bir ferd yok. Tımarhaneden kaçan bir adam annesinin evine gider mi?

O gün akliye mütehassısı doktor Şinasi Aykut, müddeiumumiliğe bir zarf içinde, Mansurun tımarhanede yazdığı notları gönderiyor.

Mansurun hakiki küviyetini anlamak için bu fikir kırıntılarını dikkatle okumak lâzım.

Bu notlar müddeiumuminin çok işine yaradı.. Tahkikat derhal istikametini değiştirdi. Fakat, netice yine menfi. Mansurun izi bulunamıyor.

(Devamı var)

Benzinin ucuzlatılması

Bir aylık tedkikat sonunda anlaşılacaktır.

Benzin fiatlarının yeniden ucuzlantılması için tedkikata başlanmıştır. Bu tedkikler haziran sonuna kadar olmak üzere bir ay müddetle devam edecektir. Benzin fiatlarında yapılan ilk ucuzluk çok iyi neticeler vermiş, istihlâkin artması nisbetinde hem kumpanyalar, hem de müstehlik fayda görmüştür.

Bu cihetler gözönünde tutularak benzin fiatlarında yeniden imkân nisbetinde tenzilât yapılması kararlaştırılmıştır.

Haziran sonuna kadar yapılacak tedkiklerde satış artma nisbeti ve vakit vakit değişen benzinin toptan alım fiatları gözden geçirilecektir. Bütün bu cihetler hesablandıktan sonra bir bilânço meydana getirilecek ve bu bilânçoya göre benzin fiatları yeniden tenzil edilecektir.

Kazanç vergisinde müruru zaman ve tatbikatı

Yeni kazanç vergisi kanunu ve tatbikatı, kazanc vergisinde müruru zaman hakkındaki mühim ve okuyucularımız için faydalı kısımları neşrediyoruz:

Kazanc vergisinde müruru zaman; I— Malî idarenin mükllefi borçlu kılmak salâhiyeti, II— Usulü dairesinde tahakkuk ettirilen vergi matlûbunu tahsil edebilmek salâhiyeti; tahakkuk ve tahsil müruru zamanı namı ile ikiye tefrik edilmektdir.

1 haziran 934 tarihinde neşredilip halen tatbik mevkiinde bulunan ve mükerrer tadillere uğrıyan 2395 numaralı kazanc kanunun muvakkat ikinci maddesi de «bu kanunun mer'iyetinden evvelki zamanlara aid vergilerin müruru zamanını eski hükümlere tâbi kılmakta» dır. Bu itibarla tatbikat alanında eski ve yeni kanunların mer'î bulunduğu senelerle mururu zamana aid ahkâm arasındaki farkları ayırdetmek lâzımdır.

1— 755 numaralı kanunun muaddil 1038 sayılı eski kazanc kanununun 64 üncü maddesinde «malî sene hitamından itibaren üç sene zarfında tahakkuk ettirilmiyen ve tahakkuk ettirilip de kat'iyet kesbettiği tarihten itibaren beş sene zarfında tâbi olacağı» yazılıdır. Muaddel 2895 numaralı yeni kanunun 78 inci maddesind ise «verginin taallûk eylediği malî yıl sonunda hakiki şahıslarda üç ve hükmî şahıslarda dört yıl içinde tarh dilmiyen ve tarh edilip te kat'iyet kesbettiği malî yılı takib eden yıldan itibaren beş sene ve mükellef ecnebi memlekette ise on sene içinde tahsil olunmıyan vergilerin müruru zamana uğrıyacağı tasrih edilmiştir.

Her iki kanunda istimal edilen tarh ve tahakkuk ıstılahları malî müteradif bir terminoloji değildir. Tarh maliye memuru tarafından mükellefe verginin hesab edilerek tebliğ edilmesinden tahakkuk ise yapılan tarhiyata mükellefin itiraz etmiyerek muayyen müddetin mürur veya itiraz hakkile itiraz komisyonunun kararile tekemmül eylemesinden ibarettir.

Kanunî terimlerdeki farklar, tahakkuk müruru zamanının tayinindeki hükümleri yekdiğerinden ayırmaktadır.

Binaenaleyh eski kanuna göre tahakkuk müruru zamanı için, tayin olunan üç sene zarfında verginin tahakkuk safhasına girmesi yanı kabili tahsıl bir hal iktisab eylemesi lâzımdır. Yalnız tarhiyat müruru zamanı katetmediği halde yeni kanun, hakikî şahıslarda üç ve hükmî şahıslarda dört yıl içinde verginin yalnız tarhiyatının yapılmasını müruru zamanın kat'ı için kâfi addeylemektedir.

Maahaza eski kanun hükümleri 1933 malî yılı nihayetine kadar mer'î olduğundan bu tarihten itibaren üç sene zarfında tahakkuk ettirilmiyen kazanç vergileri müruru zaman müddetini doldurmakta ve artık eski kanun ahkâmına göre mükellef kılmak - tahakkuk - salâhiyeti ref edilmektedir.

2— Tahsil müruru zamanının tayininde eski ve yeni kanunlarda başlıca fark, müruru zamanın başlangıç ittihaz edilen tarihlerindedir. Eski hükümlerde, müruru zamanın mebdei, verginin kat'ileştiği tarih kabul edildiği halde yeni kanuna göre verginin kat'ileştiği malî yılı takib eden malî yıl müruru zamana başlangıç ittihaz olunmuştur.

3— Verginin kat'iyet kesbetmesi için, yapılan tarhiyata itiraz edilmemesi, veya itiraz komisyonu kararının müddeti içinde temyiz olunmaması ve yahud temyiz edildiği takdırde temyiz komisyonunca nihaî kararın verilmesi iktiza eder. İtiraz edilemiyen vergilerde ise tarh ve tebliğ ile yani memuru tarafından mükellefe tebliğ edilmesile vergi hem tahakkuk etmiş ve ayni zamanda kat'ileşmiş sayılır.

Şûrayı Devlet kanunen muayyen olan kazaî mercilerin fevkinde umumî bir merci olduğundan buraya müracaat verginin kat'ileşmesine mâni olamıyacağı gibi hali cereyanda bulunan müruru zamanı da katetmez.

4— Tahsil müruru zamanının ne gibi hallerde ketedilebileceğine dair malî kanunlarda evvelce bir hüküm yoktu. 1/1/935 tarihinde neşredilen ve tahsılı emval kanununa bazı maddelerin eklenmesine dair olan 2656 numaralı kanunun altıncı maddesinin ikinci fıkrası, müruru zamanın kesilmesi için usulü dairesinde alınacak haciz kararlarına binaen mükellefin malı veya alacağı ve yahud hakları üzerine haciz konulması ve bunun tatbikatına geçilmiş olması şartlarile tahdid ve takyid eylemiştir.

Tahsilât komisyonlarından yalnız karar alınması müruru zamanı kesmeğe kâfi olmadığı gibi, mükellefin menkul veya gayri menkul malları bulunmadığı ve fakat nakdî servete malik olduğu tesbit edilmesi hasebile gerek infaz edilen ve gerek kanunî bir sebeb dolayısile infaz edilmiyen hapis kararları da, kanunda aranılan şartlardan madud olmaması itibarile müruru zamanı kat'a kâfi telâkki olunamaz.

Bundan başka tahsilât komisyonlarının kararları üzerine icra edilen takibat neticesinde borçlunun haczi caiz menkul ve gayri menkul malları ve hiç bir taraftan bir geliri olmamasının anlaşılması üzerine, bu hallerin sübutuna medar olarak tutulan zabıt varakaları, adlî takibat sonunda icra ve iflâs kanununa tevfikan alınan ödeme haciz vesikası mahiyetinde addedilerek bununla müruru zamanın katedilebileceği hakkındaki içtihadlarda, kanunen muteber değildir.

Bu gibi ahvalin, müruru zamanı katedeceğine dair kanunda bir sarahat olmadığı gibi hukuku hususiye alacaklarının tahsili şekline mutedair olan icra ve iflâs kanunu hükümlerinin kıyas tarikile âmme alacaklarının tahsiline müteallik ahvallere de tatbikinin muvafık olamıyacağı hususundaki mütaleamız, ahiren Maliye Vekâletinin umumî tebligatile de teyid edilmiştir.

5— Yapılan tarhiyatın kesbi katiyet etmesinin, tahsil müruru zamanı için mebde telâkki olunması, itiraz ve temyiz tedkiklerinin uzatılmasına ve muhtelif içtihadlara sebebiyet verdiği kanaatini husule getirmektedir.

Buna binaen kabili itiraz olsun olmasın bütün kazanç vergilerinde tahsil müruru zamanı için tarhiyatın taallûk veya takib ettiği senenin - muayyen bir prensib dahilinde - başlangıç ittihaz edilmesinin - itirazları tetkik ve temyiz işlerini tesrie medar olacağı ve ictihadlara meydan bırakmıyacağı cihetle - hem teklif eden, hem de mükellef bakımından daha muvafık olacağını zannediyoruz.

Otuz dokuz nevi Yeni pul Bastırılıyor

10 milyon yeni pulun baskısı için 30 bin lira harcanacak

Posta ve telgraf umum müdürlüğü İzmir Fuarı ve harf inkılâbı için 10 ar ve daimî seri olmak üzere 19 ar ki ceman 39 nevi yeni pul bastırmağı kararlaştırmıştır.

Bu pulların kalıbları için 12 bin lira ve tabıları için de 25 bin lira sarfolunacaktır. Bu pullar 10 milyon tane olacaktır. Ayrıca resimli kartpostallar da basılması kararlaştırılmıştır.

Bu kartpostalların tab'ı için de 7,000 lira tahsis olunmuştur. Bu işler için Avrupaya bir memur gönderilmek üzere 2,000 lira ayrılmıştır.

Telefon Abonelerinin Makineleri

Yeni bir tip ile değiştirilecek

Şehrimizde telefon kullanan abonelerde bulunan kadranlı fakat ağızlık ve kulaklığı ayrı ayrı iki elle kullanılan yani kulağı çengele asılan makinelerin kombineli makinelerle tebdil olunması kararlaştırılmıştır.

Şehrimizdeki ekseri abonelerin makineleri bu cins olduğundan hepsi değişecektir. Bu işe hemen başlanacaktır.

Abonelere verilecek yeni makineler için 20 bin lira tahsisat ayrılmıştır.

Abonelerden alınacak olan telefon makineleri başka şehirlerimizde kullanılacaktır.

Bir Bire

Mikroblu su !

Kırka yakın vatan çocuğu sütten zehirlendi, sütçü arandı, süt arandı, zabıta çalıştı, lâboratuvar çalıştı ve.. nihayet şu hakikat kendisini ortaya koydu:

— Süt kaplarının yıkandığı güğümler mikroblu su ile yıkanmışlar!.

Bu hakikat fecidir. Yalnız feci değil, efcadır. Istanbul gibi bir büyük Türkiye şehrinde demek kıyıda köşede de olsa hâlâ mikroblu su bulunabiliyor ve bu su ile yıkanan güğümde teressüb eden mikrob süt ile birleşince zehir olabiliyor!.

Bu çeşid levhalar karşısında kalem ve.. dil daima durmuş, hakikatler konuşmuştur. Bırakalım yine hakikat ve hakikatler konuşsun!

Bürhan Cevad

Korkunç iddia

İzmirde çıkan «Anadolu» refi - kimizde okuduğumuza göre, genç bir köylü kız talebe, insana dehşet ve ıstırab veren bir iddiada bulunmuştur.

Foça kazasının Bağarası köyü okulu talebesinden 14 yaşında Hacer isminde bu genç kız Foça adliyesine başvurarak, mekteb başmuallimi Bay Osman tarafından kirletildiğini iddıa etmiştir.

Adliye hâdiseyi hassasiyetle karşılayıp derhal tahkikata başlamıştır. Hacerin iddiasına abkılacak olursa, hâdise 8 nisanda olmuştur ve o vakittenberi başmuallim izdivaç vadile Haceri oyalamıştır.

Ve hakkında şikâyet edilen başmuallim, evlidir, üç çocuğu da vardır!...

İşsizlere müjde:

Halk için yeni iş sahaları açılıyor

Madenlerimizde yeniden birçok ameleler vazife alacaklar

Madenlerimizin işletilmesi yolunda çalışmalara ehemmiyetle devam edilmektedir. Pek yakında yeni iş sahaları açılacağı anlaşılmaktadır. Birçok kimseler bu yeni işlerde vazife alabilecekler dir. İhtyiaç nisbetinde maden amelesi adedinin çoğaltılması kararlaştırılmıştır. Yeni madenler halk için mühim birer iş sahaları teşkil etmekten başka memlekete döviz de temin edeceğinden süratle işlenilmelerine çalışılmaktadır.

Ergani bakır madeni altı aya kadar işlemiye başlıyacaktır. Bu madenin senelik kapasitesi 8,000 ton kadardır. İşlemeye başladıktan ilk beş, altı ay zarfında asgarî 3,000 ton elde eidleceği mu - hakkak görülmektedir.

İşlemeye başlamış olan Divrik demir madeni önümüzdeki sene zarfında 100,000 ton maden cevheri istihsal etmiş bulunacaktır. Diğer bazı madenlerimizini de istihsal kudretini artırmak için ilâve tesisat yapılmıştır. Faaliyette bulunan krom madeni bu meyandadır. 50,000 tondan ibaret olan krom madeni istihsalinin icabında 100,000 tona çıkarılması için tesisat yapılmış ve tamamlanmıştır.

Burgul bakır madeni ile Bulgar dağı, Keban altın ve kurşun madenleri için icab eden tesisat önümüzdeki sene zarfında tamamlanacak ve bu madenler de işlemiye başlıyacaklardır. Bu madenlerin senelik kapasiteleri 8,000 - 7500 ton kadardır.

Tavuk ihracatı için teşkilât

Tavuk neslinin ıslahı ile köylüye kazanç temin edilecektir.

Tavuk neslinin ıslahı ve tavuk ihracatı için çalışmalara devam edilmektedir. Tavuk neslinin ıslahı mevzuu üzerinde müteaddid toplantılar yapılarak alâkadarların mütaleaları alınmıştır. Tavuk nesli ıslah edildikten sonra ihracat imkânlarının çoğalmasından başka daha iri yumurta da temin edilmiş olacaktır.

Gerçi bugün yumurtalarımız her hususta iyidir. Ve muhtelif mıntakalarda Bulgaristanda olduğu gibi büyük yumurtalar elde edilmektedir. Bunun neticesi olarak da ihraç edilen yumurtalarımız, kontrol servislerinin de ihdası dolayısile gittikleri yerlerde beğenilmekte ve aranmaktadır.

Gaye Türkiyenin her yerinde rakibsiz yumurtalar elde edilmesini temindir. Bu da tavuk neslinin ıslahile kabil olacaktır. Tavuk neslinin ıslahı, ayni zamanda, tavuk ihracatına da azamî imkân verecektir. Islahat işi yapılırken ihracat için de hususî teşkilât vücude getirilecektir. Bu teşkilât münhasıran tavuk ihracatı işlerile meşgul olacaktır. Neticede müstahsil de büyük bir kazanç temin edecektir. Islahat için köylüye öğüd verilecek, kolaylıklar gösterilecektir.

Bir kilo taze Biber beş Liraya satıldı

Memleketimizde turfanda sebze ve meyvacılığın kârlı bir iş olduğunu anlıyan birçok bahçe sahibleri turfanda sebze yetiştirmek için tertibat almağa başlamışlardır. Bu meyanda Bursa ziraat mektebi talebeleri de bilhassa turfandacılık işine ehemmiyet vermektedirler.

35 dönüm arazi üzerinde 4 senedenberi bu hususta yapılan mesaiye 4,000 lira sarfolunmuştur. Şimdi yetiştirilen turfanda sebze ve meyvalarla bu para, tedricen toplanmaktadır. Bu senenin ilk turfanda dolmalık biberi de geçen gün bu mektebde yetiştirilmiştir. Bu dolmalık biber dün şehrimize de gönderilmiş ve 1 kilosu 5 liraya satılmıştır. Aynı dolmalık biberden Ankaraya da kilosu 3 liradan gönderilmiştir.

Yine ayni mekteb mahsullerinden olan turfanda hıyarın bir tanesi de 20 kuruşa satılmıştır. Meşhur Bursa kabağı da yakında piyasaya çıkarılacaktır.

Istanbul İzmir Yolculuğu

Ay sonunda 14 saate iniyor

Denizyolları idaresinin Almanyada inşa ettirdiği «Sus» vapuru, ayın sonunda Kiel'den limanımıza gelecektir. «Sus» vapuru Bandırma - İstanbul hattına tahsis olunmuştur. Yeni vapurumuzun sürati 18 mildir. Bu suretle İstanbuldan Bandırmaya daha hızlı ve çabuk gidilecektir. Bandırma - İzmir trenleri tarifesinde de tadilât yapılacaktır. Bu suretle İstanbul - İzmir yolculuğu 14 saate inmiş olacaktır.

HALK FİLOZOFU

Halk tabirleri

Mütaleasının eksik tarafı olduğu için, ona ilâve edilecek mühim şeylerimiz bulunduğu için değil fakat Yaşar Nabi'ye hak vermek ihtiyacını duyduğumuz için bahsi tazelemiş bulunuyoruz. Balıs «halk dili ve halkcılık» dır. Kim söylemiş bilmiyorum, fakat anlaşılıyor ki «halkın dili hakkın dili» demişler galiba.

«Halk, doğru, yanlış ne söylerse o mübarektir. Mademki halkdan geliyor. O, melâikei kiram hazaratı gibi hatadan münezzeh ve ne yaparsa iyidir» gibi lâkırdılar olmuş olacak. Halbuki yazı dilinin, halkın dilini törpüleyici bir varlık arzetmesi icab eder. Halk kendi dilini, münevverin dilinde kemalini bulmuş olan lehceden alacaktır.

Eğer her halk tabirini bir hâdisi şerif gibi telâkki edersek Türk dilinin olduğu yerde saymasına, inkişaf edememesi neticesine varmış oluruz ki geniş mikyasta ve doğru olarak anlaşılmağa mazhar olduğu zaman «halkcılık» tabirinden bunun aksini anlamak doğru olmaz. Halkın dilindeki senelerdenberi bir gramofon plâğı gibi tekrarladığı klişe tabirler yontulduktan, rötüş edildikten sonra yazı diline alınır ve yerleşir. Armonize edilmiş halk şarkıları da böyle değil midir?

Halk bir membadır. Bu temiz memba suyunu tok karınına bol bol kana kana içebiliriz. Fakat yalnız onunla tagaddî edemeyiz. Hele bu memba suyunu argonun kanalizasyonuna karıştırmağa kalkmak midemizi bulandırır bir iş olur.

HALK FİLOZ.

Posta, telgraf Ve telefon Memurları için

Umum müdürlük her ay bir mecmu çıkarmağı kararlaştırdı

Posta, telgraf ve telefon memurlarının idarî bilgilerini artırmak üzere bir mecmua çıkarılması kararlaştırılmıştır. Yeni posta mecmuasının bedeli 5 kuruş olacaktır. Bütün memurlar, bundan birer tane alacaklardır.

(Dış politikadan devam)

zeteler, milliyetperverliği kimseye vermek istemiyen Kodreanunun kendisi, Romen olmadığını yazdılar. Yabancı organizasyonlardan para aldığı yazıldı. Duka'nın katlindeki alâkası açığa vuruldu. Ve nihayet bu katilde dahil olduğu halde diğer bir takım tedhiş hareketleri yüzünden muhakeme altına alındı. Kodreanu muhakemesi, haftalardanberi Romanya ve şarkî Avrupa efkârını alâkadar etmektedir. Kodreanu'yu iki yüzden fazla avukat müdafaa etmiş ve yüzlerce şahid dinlenmiştir. Neticede on sene ağır hapsine karar verilmiştir.

Yeni Romanya rejiminin, teşkilâtını likide etmek için aldığı bu seri ve kat'î tedbirlerden en az Kodreanu şikâyet etmelidir: Çünkü on senedenberi bu otoriter usullerin en hararetli mürevvicikendisi idi. Yeni rejim belki istediği kadar totaliter değildir. Yeni rejim bu kadar totaliter değildir. amma, herhalde kâfi derecede otoriter olduğunu, kendisi hakkında tatbik edilen muamele ile göstermiştir. Kodreanu'nun, tevkifi, muhakemesi ve mahkûmiyeti Romanyanın dahilî işidir. Fakat eski rejimlerin zaaf ifade eden müsamahası karşısında bu seri ve kat'î adım yeni rejimin kuvvetini tebarüz ettirdiğinden Romanyanın dostlarını da memnun etmekten geri kalamaz.

A. Ş. ESMER

DELİ GÖNLÜM

YAZAN

NUSRET SAFA COŞKUN

EDEBÎ ROMAN: 140

yalnız seni istiyorum. Benim için dünya da, insanlık da, telâkki de, ahlâk da, namus da, hepsi, hepsi sensin!

İçimde senden bir parça taşımak istiyorum Suad, anladın mı?. İçimde, senden bir parça taşımak istiyorum. Sen gittikten sonra onu karnımda taşıyacağım. Düşün ki seni taşımış oluyorum. Çünkü onun yarısı sensin!.. Sonra o her zaman karşımda olacak. Etrafımda dolaştıkça seni göreceğim. Çünkü o sensin!.. ,

Haydi, kendimi bırakıyorum artık Suad.. Yalan da olsa, içinden gelmese de, kulağıma aşk kelimeleri fısılda.. Dudaklarının hararetini emmek istiyorum.

Başı kollarımdan aşağı sarkmıştı.

Vücudü bir külçe gibi kucağımda katılmış kalmıştı.

Beni otomobille maddi bir kazanın sadmesine maruz bırakan genç kız, şimdi de ruhumda manevî bir kaza yapmak, beni manen sakatlamak istiyordu. Kollarım arasında, kucağımda fıs - fıskiyesi açılmış bir aşk havuzundan şehvet fışkıran bu tutuşmuş et, kemik ve sinir parçası, ayni maddelerden terekküb etmiş mukabil bir cinsi, cinsiyetinin kafa tutulmaz, en anud ihtirasına zebun etmişti.

Tabiat böyle istiyor!

Acaba!

Hayır, tabiatin bir de içimize koyduğu manevî bir cihaz vardır ki, bunu kendi elile, kendisine muhalefet etmemiz için bizzat yerleştirmiştir. İrademiz, mukavemetmiz, düşüncelerimiz ve nihayet insanlığımızın alâmeti farikası olan şuur ne oluyor?..

Şuur var mı acaba bu dakikada?.

Şehvetin şuurla hiçbir zaman arkadaşlık ettiği görülmemiştir. Daima en kanlı döelloyu aralarında insafsızca yapan bu iki kuvvetten ikincisi rakibinin elinden canını her zaman için pek güç kurtarmıştır.

Şuur!.

Şimdi, şuurumda, tahteşşuurun bayrağı dalgalanıyor. Tahteşşuura mensub kuvvetlerin zafer naralarını işitiyorum. O kadar süratle ilerliyorlar ki, hüceyrelerim arasında bile bana aid olan hiçbir şey kalmadı.

Odanın içinde hırıldıyan iki ağzın, üstüste nefes aldığı halde zifirini boşaltamıyan iki burunun soluyuşları işitiliyor.

Gözlerme simsiyah bir perde gerildi. Kocaman bir tokmak kafama indi.

Şakaklarımdan kulaklarıma doğru yayılan bir gerilmenin uğultusunu duydum.

Kollarım mengeneleşti.

Beli kollarımın arasında kopacak kadar daraldı.

Can çekişen bir insanın son nefesini verişini andıran bir tıkanıkla sarsılan göğsü göğsüme bağlandı.

Sıkı sıkı kucakladım.

Ayaklarımın mafsalları tutmuyordu.

Sendeleyerek ayağa kalktım.

Başı ve dizkapaklarının altından geçen kollarımdan çıplak bacakları aşağı sarkmıştı.

En çetin bir sinir sıtmasının humması içerisindeydim.

Karyolaya bıraktım.

Yarı aralık, fakat görmiyen gözleri, açılıp kapanan burun delikleri, şehvetin yırttığı ağzı, darmadağınık saçları, ihtirasın karmakarışık ettiği bu derbeder güzellik, gözlerime ikinci bir siyah örtü daha çekti. Yalnız gözlerime değil.. bütün benliğime..

Saçlarından ve vücudünden tüten, büyüleyici, sarhoş edici bir şehvet eksirinin bayıltıcı kokusu burnumun küstah delâletile ciğerlerime kadar işliyor, vücudümü baştanbaşa istilâ ediyordu.

Eğildim. Ağzımı ağzının üstüne koydum.

Dudaklarımı yakan ateş beni o dakikada kavuruverdi. Bir yıldırım düştü üzerime sanki..

Karşımda Maryo'yu görmüştüm.

Silkindim. Bu yıldırımın kafama çarpan darbesi aklımı başıma getirmişti. Gözümün önüne gerili iki kat perde açıldı. Kulaklarımın uğultusu kayboldu. Sinirlerimin uçları bırakıldı.

Kendime geldim.

Karşımda Maryo'yu görmüştüm.

Elleri elleri içinde kenetlenmiş, boynunu bükmüş. yaşlı gözlerile bana yalvarıyordu:

— Cinayı bana bırakın!. Eğer siz olmazsanız, o bana yaklaşacaktır.

Hayal, bana kollarını uzatıyor, önümde diz çökerek, ellerimi öpmek istiyordu.

— Ben Cina'yı seviyorum. Onu bana bırakın, onu bana bırakın!.

Bu ses hakikî bir feryad gibi kulaklarımı tırmalıyordu.

(Devamı var)

Gör! Oku! Öğren!

Dünyanın En doğru saati

Beş sene devam eden bir tecrübe ve tedkikten sonra Greenviç rasadhanesinin elektrikli saatinin küşad resmi yapılmıştır.

Bu saat, dünyanın en doğru işliyen saatidir. Beş sene zarfında, dakikanın onda biri nisbetinde, o da yalnız bir defa geri aldığı görülmüştür.

● ●

Bir parsın intikamı

Kendisini yaralıyan mihraceyi takib ve üzerine hücum etti.

New Dlhi'den Londra gazetelerine bildiriliyor:

«Devas mihracesi garib bir taarruza uğramıştır. Mihrace; iki yaveri ve bir rehberle birlikte pars avına çıkmıştı. Öğleye kadar, üç pars öldürdü, birini de hafifçe yaraladı.

«Avdette, av mahallinden bir kilometre kadar uzaklaştıktan sonra, ağaçların birinden mihracenin üzerine pars atladı.

«Bu, mihracenin yaraladığı pars idi. Hiç şüphesiz kendisni takib etmiş ve intikam almak istemişti.

«Mihraceyi parsın taarruzundan kurtarmak kolay değildi. Biribirlerine sarılmışlardı. Yaverlerden biri tabancasının kabzasile hayvanın başına vurdu. Fakat, tabanca patladı, kendisini yaraladı. Nihayet rehber, hançerini parsın kalbine saplamağa muvaffak olmuş, mihraceyi kurtarmıştır. Fakat yaraları pek ağırdır.

● ●

Muzikalı Doktorlar

Kahirenin genç doktorları, gramofondan, sinemadan istifadeye başladılar

Kahireden bildiriliyor:

Seyyar hastahane şekline konulan kocaman kamyonlar Kahireden hareket etmiştir.

Bunlar, köylerde hıfzıssıhha propagandası yapacaktır. Her kamyonda bir doktor, bir kadın ve bir erkek hastabakıcı, tahlil âlâtı, ve ibtidî ilaçlar vardır.

Doktorlar, köylülere hıfzıssıhha tedbirleri hakkında malûmat verecekler, lüzumunda ev ev dolaşarak hastaları tedavi edeceklerdir. Gaye: Mısırda salgın halinde bulunan trahom, malarya, ilâh... gibi hastalıkların önüne geçmektir.

Köylüleri celb için, her akşam umumi meydanlarda gramofonlar çalınacak ve sinema gösterilecektir.

Kamyonların hepsinde sesli sinema, radyo âletleri; gramofon ve plâklar vardır.

Tayyare mi? Yelkenli mi?

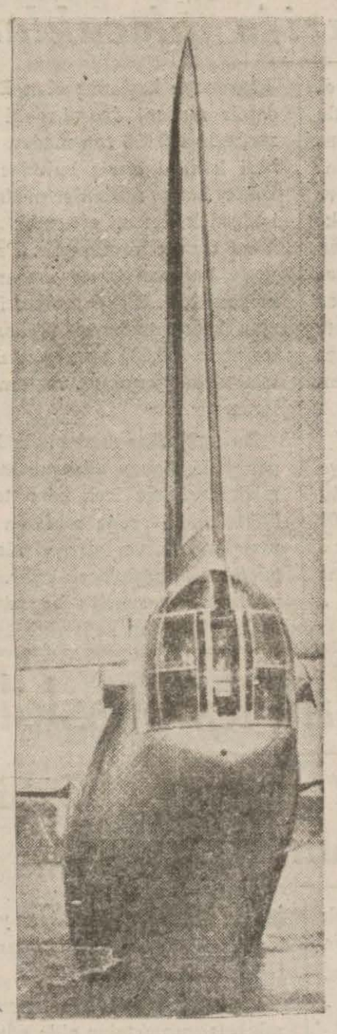

İngiliz ordusu tarafından kabul olunan yeni bir deniz bombardıman tayyaresi.

Bu tayyare, mühim mikdarda bomba taşımakta ve hiç yere inmeden 4,500 kilometre katetmektedir. Arka tarafında, mitralyözlere mahsus bir kule vardır. Yukarıdaki resim son tecrübeleri esnasında alınmıştır.

Parisde kokain Satan büyük bir Şebeke bulundu

— Polis! Eller yukarı!..

Vak'a, üç ay evvel Viyanada geçiyor. Polisin bu hitabına maruz kalan adam, Herman Bloanj, derhal teslim oluyor.

Ellerine kelepçe vuruluyor. Karakola götürülüyor. Apartımanı aranıyor, üç yüz kilo ham afyon bulunuyor.

sıkıştırılınca bütün ortaklarının isimlerini söylüyor. Zürihte bulunan Fernandez adlı birinin evinde de birçok kokain, heroin ve saire bulunuyor.

Fernandez, Pero'ludur. Birkaç sene evvel Pero'nun Viyana Konsolosu idi. Beyaz zehirlerin nakli için Sefaret çantalarından istifade ediyordu. Odasında 50 kilo morfin, 30 kilo heroin bulunmuştur.

Ispanya Harbi

Aylarca sürecek ve.. Kanı akmıyan bir tek İspanyol kalmıyacak

Avrupanın bu boğuşma başlanğıcından bu güne kadar tutan ziyanı nedir?

İspanyaya dair bugünlerde söylenen sözler yine çoğaldı. Epeyce bir zamandır Orta Avrupanın vaziyetine dair çıkan dedikodular, birçok helecan verici rivayetlerden sonra dönüp dolaşarak iş artık yatışmış oldu. İngiltere ile Fransanın bu işte birbirlerini iyice tutmuş olmaları vaziyeti düzeltmekte en birinci âmil olmuştur.

Buna dair Avrupa matbuatında çıkan bellı başlı yazıları «Son telgraf» şimdiye kadar hep hulâsa ediyordur. Bugünkü bahis Orta Avrupa işleri değil, İspanya dır. Avrupa gazetelerine şu günlerde en çok meşgul etmeğe başlıyan İspanya işleri ayni zamanda alâkadar devletleri de uğraştırıyor. Londradaki ademi müdahale komitesinin müzakereleri bunu gösteriyor.

İspanyadaki İtalyan gönüllülerini geri çekmek meselesi öte denberi mevzuu bahsolmaktadır. Şimdi ademi müdahale komitesinin müzakereleri dolayısile yine ortaya konmuş oluyor. İspanyadaki dahilî harbe dair Avrupa gazetelerinin verdikleri malûmat ile çıkardıkları neticeye göre birkaç hafta evvel pek fena bir vaziyette oldukları söylenen hükûmet kuvvetleri gitgide iyileşmiştir. General Franko büyük bir taarruza girişmiş ise de artık yalnız kendi kuvvetlerinin vaziyetini tahkim etmekten başka birşey düşünmemektedir. Franko taraftarı olan Avrupa gazeteleri de saklıyamıyorlar ki Cumhuriyetçiler Frankonun ilk sadmelerinde sarsılmış olsalar bile bugün artık kendilerini toplıyabiliyorlar.

Her gün görülen manzaralardan...

Cumhuriyetçiler hem kuvvetlerini topluyorlar, hem de yine Avrupa gazetelerinin yazdığına göre mühim miktarda harb vasıtalarına malik olduklarını anlatmış oluyorlar. Cumhuriyetçilerin İspanya dahilî harbini kendi istedikleri şekilde neticelendirmeğe muvaffak olup olmıyacakları bahsi ayrıdır. Fakat ortada saklanamıyan birşey var ki o da Cumhuriyetçilerin son derece mukavemet gösterdikleri, gösterebildikleridir.

Yine Avrupa gazetelerinin tahlillerinden anlaşılıyor ki hükûmet kuvvetlerinin bu mukavemeti göstereceklerini çokları tahmin etmemiştir. Mukavemet daha uzun zaman devam edebileceği gibi bu vaziyette İspanya dahilî harbinin ne vakit biteceğini keşfedip söylemek te kolay değildir. General Frankonun birkaç hafta içinde işi bitireceğini. yani İspanyada tamamile hâkim olacağını söyliyenler tahminlerinde yanıldıklarını görüyorlar. Çünkü İspanya dahilî harbinin bu gidişle daha kim bilir kaç hafta veya daha doğrusu kaç ay süreceğini kestirmek zordur.

İngiliz gazetelerinde okunduğuna göre General Franko İtalyaya bir heyet göndermiştir. Bu heyetin başında General Milan Astray isminde bir general vardır.. Diğer taraftan yine İngiliz gazetelerinin verdiği malûmattan anlaşılıyor ki 9 marttan 24 marta kadar olan harekât esnasında İspanyada General Franko kuvvetlerile beraber bulunan İtalyanlardan ölenler subay ve asker olarak 717 kişidir. 2512 de yaralı vardır. İngiliz gazetelerinin dediğine göre bu rakamlardan evvel daha başka listeler vardır Bunlarla beraber son rakamlar bütün İtalyan ölülerinin miktarı 2,580 kişiye çıkmaktadır. Yaralananların miktarı da 3,829 oluyor.

İngiliz gazeteleri şu mukayeseyi de yürütüyorlar: Habeşistan harekâtında ölen İtalyanların

(Devamı yedinci sahifemizde)

Kış ve Bahar

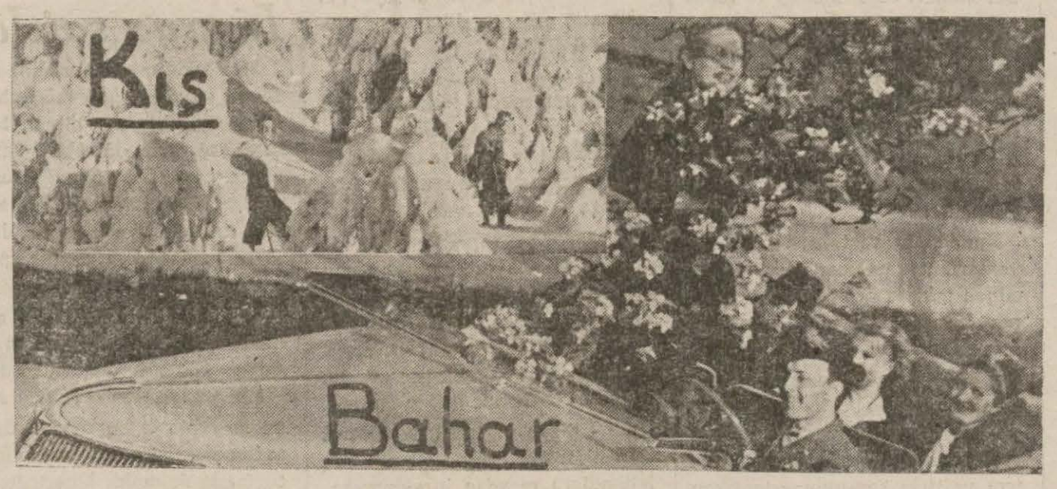

Kış çoktan geçti, bahara girdik. Dünden itibaren yazın en sıcak günlerinin başlangıcı olan yaza girdik. İşte kışdan ve baharın tatlı günlerinden iki hatıra..

HİKÂYE

Züleyhanın Alisi

Yazan : Sacide ATAŞ

Onları ilk defa Büyükdere iskelesinde bir gece vakti görmüştüm. Mevsim kıştı. İskelede 5.40 vapurile okuldan dönecek kız kardeşimi bekliyordum Kıyıda paltolarına sıkı sıkı sarılmış biri erkek, diğeri kadın iki gölge karanlık denize bakıyorlardı. Ben soğuktan çok korktuğum için bekleme yerinin kapalı camından onlara hayretle baktım. Soğuğu hissetmiyecek kadar biribirini seven iki sevgili diye düşündüm ve bir köşeye büzüldüm. Çok geçmeden kapı açıldı. İçeri girdiler.

İkisinin de yüzü bana yabancıydı. Yenemedığım bir merakla onlara bakmağa başladım. Erkek uzun boylu, esmer ve siyah gözlü idi. Halinde insana saygı duyuran asîl bir vakar vardı. Kız kumraldı. İnce ve uzun boyu, güzel yüzile erkeğin yanına yaklaşmıştı. Evvela onların nişanlı olduklarına hüküm ettim. Fakat biraz sonra konuşmalarından sadece sevişiklerini öğrendim. Önümden geçtiler. Deniz tarafına açılan camlı kapının yanında durdular. Onlara arkam dönük olduğu halde konuşmadan, derin derin birbirlerinin gözlerine baktıklarını hissediyordum. Biraz sonra kızın tatlı ve heyecanlı sesini duydum.

Alim!... dedi yarın işe başlıyorum. Gece bu vapurla dönerim. Sen beni burada bekliyecceksin değil mi?

Erkek hemen cevab verdi:

Elbet Züleyha, bekliyeceğim. Ve ilâve etti:

— Artık adliyeci oldun. Çok geçmeden başımıza bir hâkim kesilirsin...

Anlaşılan kız hukuk mezuniydi. Arkasını işitemedim Bir müddet fısıltı halinde konuştular. Biraz sonra tekrar kızın sesi duyuldu. İçini çekiyordu.

— Ah annem bıraksa da her gece buraya halama dönsem.

— Ya? bu ne feci şey Züleyha? Haftanın yalnız üç gecesi seni görebileceğim.

Buluşacakları geceleri hesabladılar. Salı, çarşamba, cuma geceleri kız Büyükdereye halasına gelecekti. Anladığıma göre erkek, kızın halasile tanışıyordu. Vapur iskeleye yanaşıncaya kadar konuştular. Erkek aradasırada «canım» diyordu. Sesinde öyle bir sıcaklık vardı ki hakikaten bu kelmenin canından koptuğuna inanılırdı. Belki yirmi dakika istemeden zihnim yalnız onlarla uğraştı.

O geceden sonra hakikaten salı, çarşamba, cuma geceleri isminin Ali olduğunu öğrendiğim genc adam iskeleye geliyor, gözleri karanlık sularda sevgilisini bekliyordu. Hemen hemen iskeleden beraber çıkıyorduk. Onlar önde, biz arkada uzun bir yol gittikten sonra ayrılıyorduk. İki sevgili bizim evin yanından dar bir sokağa giriyorlardı. Biz, kardeşimle ben, bir müddet orada duruyor, genc kızın «Alim» lerini dinliyorduk. Bu iki sevgili kafamıza roman kahramanları gibi büyülü bir tesirle yerleşmişlerdi. Hele erkeğin asîl vakarı «canım» diyen candan sesi, sevgilisini, duyduklarıma benzemiyen bir şekilde sevdiğine inandırmış kafamda yerı bir yer tutmuştu. Artık bizim evdekiler de onları tanıyordu. İki kardeş bu iki sevgiliyi, karanlık kış gecelerinin verdiği sırlı bir duyuşla onlara anlatıyorduk Annem soruyordu:

— Neden evlenmiyorlar acaba? İki kardeş hemen atılıyorduk: — yakındır anneceğim, onun da nişanlısını getiririz.

Fakat bu sorgu benim kafamda da kıvrılıyordu. Evlenmelerini duysak muhakkak ki onlardan çok biz sevinecektik. Birleşmelerini o kadar candan diliyorduk. Artık bizim yüzlerimizi onlar da tanımışlardı. Muhakkak ki yakınlığımızı, dileğimizi duyuyorlardı. Eski dostlar gibi candan bakıyorduk. Bir akşam yine onlardan de, biz arkada yürürken erkeğin nişanlanacaklarına aid söylediği bir sözü duyduk. Kardeşimle ben kaldı sevinçten kucaklaşacaktık. O gece eve müjde götürdük. Züleyha Alisi ile evlenecekti. Artık her gece yolda nişanlanacaklarını diliyorduk. İkinci teşrin, birinci kânun ayları böyle geçti. İkinci kânuna girmiştik. Perşembe akşamı kardeşimle yine eve dönüyorduk. Züleyhanın gelme akşamı olmadığı için yalnızdık. Uzun yolu onlar konuşa konuşa geçtik. Fakat bizim evin yanındaki dar sokağın başına geldiğimiz vakit sevinçle irkildik Her zaman saptıkları yolun başında onlar duruyordu. Biraz ileride elektrik ışığı olduğu halde orası loştu. Erkeğin uzun ve düzgün gölgesinden tanıdık. Kardeşim sevincle fısıldadı:

— Onlar... Vallahi onlar.

Genc kızın arkası dönüktü. Üzerinde her akşamkine benziyen bol bir manto vardı. Yine erkeğin fısıltısını duyduk. Sevgilisine «canım» diyordu. Yolun başında istemeden durakladık. Ayak sesini duyunca döndüler. O dakika duyduğum hissi ömrümde hiç unutmıyacağım. Buna ıztırap mı denir, şaşkınlık mı denir isim veremiyorum. İki kardeş beynimiz yumruk yemiş gibi donup kaldık. Erkeğin «canım» dediği kız o değildi. Bu sarışın ve şişmandı. Bu başka birisiydi Kardeşim hafif bir sesle hayretini gizliyemedi. O zaman erkeğin de irkildiğini fark kettik. Bir an yüzünü saklamak ister gibi bir şaşkınlık gösterdi. Biz hemen geçtik. Kardeşim ödeğ ağlıyacaktı. Eve bir felâkete uğramış gibi girdik. Onlar, bizim yarattığımız ve her akşam süslediğimiz bir romanın kahramanıydılar. Erkeğin bu aldatışı hayallerimizi yıkıvermişti.

— Anne, Ali Züleyhayı aldatıyor diye çırpınıyorduk. İhtiyar hanımlamla, annem mırıldanıyorlardı:

— Erkek değil mi yavrum... Daha kimbilir kaç sevgilisi vardır.

Ertesi gece genc erkeğin yine Züleyhayı beklemek üzere iskeleye geldiğini görünce içimde öğrenmenin en son haddini duydum. O geceden sonra onlara bir daha bakmadık.

Görmemeğe çalıştık. Fakat onlar hâlâ eskisi gibi. Züleyha ile nişanlandılar mı bilmem amma onlar hâlâ eskisi gibi. Ziliha ile nikâyemizin kahramanı güzel Ali salı, çarşamba, cuma geceleri iskelede ince kumral sevgilisini bekliyor, diğer geceler de yolun karanlık bir köşesinde şişman sarışın sevgilisile buluşuyor.

Züleyhanın Alisi, bizi, karanlık kış gecelerinde yarattığımız uzun sevda romanının süslü hayallerinden kurtarıp böylece hakikate erdirdi.

IZTIRAB ÇOCUĞU

Edebi Roman
No. 2

Yazan :
Etem İzzet BENİCE

—Zavallı çocuk. Zaten dalgın, bütün bütün buna yacak!

Fakat, ne söylemiye, ne düşünmiye fazla vakit yok. Yazı işleri müdürü bir kere daha, ressamdan rica etti:

— Kuzum, şu Refik Necatiye seslen.

Ressam yüksek sesle hem tekrarladı, hem yürüdü:

— Refik...

— Efendim?.

Başını kaldırdı, kapıya baktı:

— O.. Sen misin?.. Ne var, iki gözüm?.

— Yahu bu ne dalgınlık?. On dakadır bağırıyorum!

Hem gazetecilik, hem çocukluk arkadaşlar. Çok sevişiyorlar. Aralarında dedikodu yapmıya da pek bayılırlar.

— Bu gazete beni hakikaten bunatacak. Şu: Sayım vergisi midir, ne belâdır, hani yeni çıktı?. İşte onu yazıyorum. Ben anlıyamıyorum ki, okuyucuya anlatayım kardeşim...

Genç, narin ve zarif ressam sözünü kesdi:

— Vah refikçiğim.. Vah... Ben de öyle vallahi. Şimdi Fikret bir harita verdi. O, yapılacak. Sonra, gazetenin birinci sahifesi bu akşam baştan başa resim olacakmış.. Bütün bunlar tertib edilecek. Öbür tarafta kılişeler yerleşecek öyle duruyor. Resimleri daha zarflarına bile yerleştiremedim. Hangi birini yapayım?. Şaşırdım kaldım...

İkisi de derdli, ikisi de yüklü. Ressam arkadaşa mı, muharrir beye mi acımalı?. Konuşmıya vakit olsa bu iç döküntüsü geceye kadar da bitmez. İyisi mi iş başına:

— Ha.. Refikciğim, tahrir müdürü seni çağırıyor. «Çabuk .... gelsin...» dedi.

Süzgün, fakat asi bir bakış. Rengin kızarışı, sesin titreyişi:

— Öyle ya... Vu rabalıya!.

Ve... Tazallümün ısrarı:

— Yahu, bu matbaaya erken gelmekte mi kabahat?. Hangi akşam erken dönsem bu mübarek adam başıma iş üstüne iş çıkarır. Benden başka çalışacak kimse mi yok?. Beyler, sallana sallana akşamın saat altısında gelir, üçer satır havadis yazar giderler... Onlara ses çıkaran olmaz. Sonra, hep ben... Hep ben!

Söze yine hiddetle devam etti:

— Yo...o.. Ben bu derdi çekemem. İllâllah artık. Efendinin aklına ne esse «gel, Refik Bey...» Neiş çıksa: «Git, Refik Bey» yapamam birader...

Bu anlatış, çok mu, çok enteresandır.O, daima böyledir. Anlatırken: İki kol birden havalanır; tüysüz, iri, sarışın baş sallanır; mavi, yusyuvarlak, küçümencik gözler derinleşir; pembe, sarı, beyaz karışık yüz kıpkırmızı olur; vücud gerilir; göğüs dışarı, bir ayak ileri fırlar ve o: Bön bön söylenir!.. Saf görünür, patavatsızdır. Ben:

Ağır adamım...

Der amma, fazla saffeti hafifliğine işarettir...

★

Bu sefer de hademenin sesi:

— Refik Necati Bey ...

— Ne var?..

— Fikret Bey sizi istiyor...

Beklenen, kırgın ve kızgın cevab:

— Peki.. Geliyorum...

Zaten vakit yoktu. Geciktiler bile, Söz bırakıldığı yerde kaldı. Ayrıldılar. Haydi.. Biri resim odasına, biri yazı müdürünün yanına...

Gazetecilikte hedef daima böyledir.

Çabuk iş, çabuk hareket, çabuk yazı ve çabukluğun nihayetsizliği.

★

Akşamın sonu. Geceye doğru. Ay ışığı var. Yıldızlar solgun. Hava bulutlu. Rüzgâr bol.

Vapur hızla Sarayburnunu döndü. Hedef: İleri.. Adalar. İkinci güverte tenha. Bir iki yaşlı kadın. Beş on erkek. Üç beş delikanlı ve gazete müvezzileri:

Ak.....şam...

Daha kaba bir ses:

— Tercüman!..

Aykırı, boğuk, çetrefil bir şive:

— Tahidiromos.. İstanbul.. Peyam Sabah!..

Yalnayak başı kabak bir çocuğun viyank bağırışı:

— Yazıyor, yirminci asır...

— Kalmadı: Sabah, İkdam, Vakit, Tasvir...

— Akşam... Akşa.....m!..

Birinci güvertede; hoyrat, düşkün, şımarık bir neslin rumca şarkıları:

— Venzelo... Venizelo... Zito Venizelo...

(Devamı var)

İŞTE BİR FACİA Kİ..

Karşısında ürpermiyecek vatandaş, titremiyecek bir vicda tasavvur edilemez

Gece yarısı 15 yaşında saf ve günahsız bir genç kız nasıl kirletilir?

Annesi göz yaşları içinde kızının başına gelenleri anlatıyor!

Yazan: Nusret Safa COŞKUN

Muharririmize hâdiseyi anlatan bedbaht ana..

Dini bütünlerimiz, sağ omuzumuzdaki bir meleğin kazandığı - iyi sevabları, sol omuzumuzdakinin de işlediğimiz günahları yazdığını söylerler.

Bir ömür sonunda muhasebesi yapıldığı zaman, bu defterlerdeki kayıdların diğerine faikiyeti kadar bir cennet ikametine mi, yoksa cehennem zebanisinin topuzunu yemeğe mi namzed olduğunu tesbit edermiş.

Bu itikadın kuvveti ne olursa olsun bana öyle geliyor ki, sağ tarafımızdaki sevablarımızı yazmağa memur melek işsizlikten esnemekte ve bir kere dahi kalemini eline almak fırsatını bulamamaktadır. Seyyiatımızı not edene gelince; tahmin etmek güç değildir. Başını kaşıyacak vakti yoktur. Üç aylık maaşların tevzi günlerinde başına yüzlerce maaş sahibi yığılmış bir memur gibi kayıdları yapmağa âdeta yetişememektedir.

Sağ taraftaki defterde ancak bir kaç satır bulunmasına rağmen, sol defter yetişmez. İlâhî vekâletin levazım ambarından birkaç tane daha istenmesine ihtiyac hasıl olur.

Evet, itiraf etmek lâzım ki, insan isimli mahlûk sevab ile günahı denkleştirmek muvaffakiyetini olsun pek az gösteriyor.

Günahlarımızı da bir barem derecesine tâbi tutmak ister isek ben, kabilitemyiz olmamak üzere ve müsamahasız en iğrenç o-

(Devamı yedinci sahifemizde)

PLÂJ, KADIN VE TABİAT

Gerçi «karpuz kabuğu düşmeden denize girilmez» diye bizde bir söz vardır amma şimdi hıyar kabuğu bile düşmeden kürklerini sırtından atarak bacaklarına mayolarını geçiren kadınlarımız sahillere akın etmeğe başlamaktadır.

Bu ihtiyaç hiç şüphe yok ki kışın donuk havasından bunalanların biraz güneş, ışık ve suya olan ihtiyaçlarından doğuyorsa da bu plâj ibtilâsının erken başlaması biraz da kadınların soyunmak, dökülüp saçılmak arzularının kuvvetinden geldiğini de inkâr edemeyiz.

Fakat artık bugün tam plâj mevsiminin başlangıcıdır. Amma diyeceksiniz ki karpuz kabuğu hâlâ denize düşmedi. Fakat karpuz gecikti ise kabahat bizde mi?

Fakat hilkatin ne garib cilvesidir ki kışın çırılçıplak olan tabiat bu mevsimde yeşil kostümleri giyerken kışın sımsıkı mantosunun tüylü kürküne bürünmüş olan kadın bu mevsimde soyunuyor.

Bu sene mayoların rengini, biçimini merak ediyorsanız şimdiden haber verelim ki mayolar, arkaları bellerinin ortalarına kadar açıktır. Bu açıklık renklerine sirayet etmiş bulunuyor. Bu sene mayoların biçimleri de, renkleri de açıktır.

Bir aile faciası

Genç kadın, kocasını aldatınca.. Ortaya çıkacak hâdisenin dehşetini tasavvur edebilir misiniz?

Evli adamın başka bir kadına izdivaç teklifi bir kadına neler yaptırır

Londra gazetelerinin çok meşgul olduğu bir muhakemenin safhalarından «Son Telgraf» bir iki gündür bahsediyor. Genc bir hizmetçi kızın bulunduğu evin sahibi olan kadın o civarda bulunan genc bir erkekle sevişiyorlardı. Arada hizmetci kız bunların tanışmasına vasıta olmuştu. Fakat bir gün kadının yaşlı kocası ölü olarak bulunmuş ve Çaplin ismindeki genc erkek maznun sıfatile yakalanmıştı.

Londra cinayet mahkemesini meşgul eden muhakeme şahid sıfatile dinlenen hizmetci kızın ifadeleri bilhassa şayanı dikkattir. Çünkü bu kız bayanı ile genc erkeğin romanını anlatıyor:

— Bayan ile beraber arasıra Çaplinin bulunduğu yerc giderdik. Burada iki oda vardı. Birisinde ben otururdum. Diğerinde de iki yatak vardı.

Maznunun avukatı soruyor:

— Çaplın her ikinizle de ahbablık ederdi değil mi?

— Evet.

— Vakit vakit köşke gelerek çay içilirdi?

— Evet.

— Sonra gitgide münasebetlerniz daha samimî oldu?

— Evet.

— Sizin bu hale gelmesi hoşunuza gitmemekle beraber bunların birbirlerini son derece sevdiklerini söyliyebilir misiniz?

— Evet... Öyle oldu.

— Vak'anın olduğu gece sizin izinli bulunarak köşkten ayrılmanıza tesadüf ediyordu. O gece oradan ayrılmamanızı Çaplin size tenbih etmedi mi?

— Etti.

O gün çarşamba idi. Benim izin günümdü. Ben Çaplini gördüm.

— Ona bayan tarafından gönderilmiş ufak bir pusula verdiniz değil mi?. Bu pusulada sizin bayan mutlaka o akşam Çaplini görmek istediğini yazıyordu. Bayanın kocası Kaserley o akşam evde idi. Sizin bayan da onun için Çaplini aşağıda bir iki dakika görmek istediğini söylüyordu değil mi?

Kocası öldürülen kadın

— Evet, öyle idi.

— Çaplin o gece köşkten ayrılmamanızı size tenbih ederken bunun için bir sebeb göstermedi mi?

— Bayanın kocası ile köşkte yalnız kalmasını istemiyordu. O akşam sinemaya gittim. Bayana da beraber gitmeği teklif ettim, gelmedi.

— Niçin gelmedi? Birşey söylemedi mi?

— Çünkü evdeki bay onun gitmesine razı olmamıştı. Ben evvelce bayanla beraber sinemaya giderdim. Bay bunu öğrendiği zaman itiraz etmemişti.

Müdafaa vekili ile hizmetci kız Skot arasındaki bu sualler, cevablardan sonra hâkim kıza şunu sormuştur:

— Bayanın kocası Bay Kaserleyin maznun Çaplini tanıdığını evvelce söylemiştiniz. Bu tanışmanın derecesini söyleyiniz?

— Bunların arasındaki tanışma birbirlerile konuşacak kadardı.

— Bunlar birbirlerile dost olmamışlar mıydı?

— Hayır.

Bundan sonra müdafaa vekili hâkime şunları söylemiştir :

— Tıbbıadlî muayene için Çaplinin damarlarından kan almış. Ben buna itiraz ediyorum. Çünkü bir mevkufun rizası olmadan damarından kan almak ne demektir?

Bunun üzerine kan almış olan hekim dinlenmiş, o da kan alınırken Çaplinin muvafakat ettiğini, hem de yanında diğer avukatı bulunduğunu söylemiştir. Bu kan tahkikatı kolaylaştırmak için tahlil yapmakta kullanılmıştı. Avukat bunun üzerine iddiasını geri almıştır.

(Devamı yedinci sahifemizde)

Karısına hakaret eden sarhoş koca nasıl öldü?

Kendisine hakaret eden kocasını hiç düşünmeden öldüren kadın ne diyor?

— Şoför, Parisin lüks eğlence yerlerini biliyor musun?..

— Evet...

— O halde. taksi 100 frank yanıncıya kadar beni bu yerlere gösterir. Üzerimde başka param yok. Haydi...

Genç kadın, yüzlük banknotu şoföre veriyor, taksiye giriyor. Mantosunun yakasını kaldırıyor, ağlamıya başlıyor.

Şoför, kendisile görüşen gazete muhabirlerine şu suretle anlatıyor:

— Mütemadiyen gözyaşı dökülüyordu. Barların önünden geçerken dikkatle bakıyor ve: «Hayır! Burada değil. Olsa, otomobili kapının önünde bulunurdu. Başka bara gidelim...»

«Geceyarısını çeyrek geçe takriben yüz frangı gösteriyordu. Genç kadın, Madam Fernand Madlen evine avdet etti. Kocası hâlâ gelmemişti.

Sabaha karşı saat 4 te, Jan Emanuel evine geldi. 1889 da Paris'de doğan bu bir ticarethanedendir idi.

Kapıyı açtı, soyundu ve yatağına uzandı. Saat 6 ya doğru müthiş bir münakaşa bütün komşulara yandırdı.

Zevc, karısına hakaret ediyordu. Kadın cevab vermiyordu.

Madam Bodo ifadesinde:

— Karısını dövdüğüne eminim. Nihayet saat 6 yı 15 geçe bağırarak: «Defol! Git evimden..» dediğini bile işittim. Birkaç dakika sonra «Dur!» dye bir ses işittim. Sonra, zevcinin sür'atle merdivenlerden aşağı indiğini duydum. İşte bildiklerim bundan ibaret...

Hakikaten 6 yı 15 geçe Fernand

Madelen

Madelen, kapıcıya sesleniyor:

— Kapıyı açınız... Elimden bir kaza çıktı.

Sonra, kapıcının odasına giriyor, ağlayarak vak'ayı anlatıyor.

Kapıcı yukarı çıkıyor, Emanüelin yatağının üzerinde, çırçıplak ve kanlar içinde cansız yattığını görüyor.

Madam Madelen polis komiserine :

— Benim için ilk karısından ayrılmıştı. Bir çocuğumuz oldu. On sekiz ay sonra öldü. Son zamanlarda bana ihanet etmeğe, beni aldatmağa başladı. Her gece içiyor, sarhoş oluyor, bana hakaret ediyor, beni dövüyordu. Bana: «Defol! Git..» dediği zaman kalktım, giyinmeğe başladım. Radyonun yanındaki çoraplarımı almak istedim. O sırada gözüme bir rovelver ilişti. Dolu idi. Aldım ve ateş ettim...

Kadın, gözyaşları içinde ifade verdikten sonra düşüp bayılmıştır.

Bütün Çin Japonyaya karşı silâhlandı

Çin kadınları cephede

Çin orduları Başkumandanı General Şan - Kay - Şek'in karısı çok ateşli bir vatanseverdir. Gece ve gündüz kocasile beraber çalışır.

İşte bu yüksek kadın, Çin kadınlarının muntazam alaylar teşkil ettiklerini, Japonlarla mücadeleye hazırlandıklarını, halihazırda silâha sarılan kadınların 10,000 den fazla olduğunu söylüyor, diyor ki:

«Dünya tarihi tedkik edilecek

Devamı 7 inci sahifemizde

Af lâyihası Pazartesiye Mecliste görüşülecek

Adliye Encümeni esasa teallûk etmiyen bazı tadilât yaptı

Adliye encümeni, af kanun lâyihasının müzakeresini bitirmiş ve mazbata muharriri Salâhaddin Yargı hükûmetin teklifi üzerinde yapılmış olan tadillerin sebeble - rile encümenin lâyiha hakkındaki umumî noktai nazarını gösteriş mazbatayı hazırlamağa başlamıştır. Lâyiha, Meclisin önümüzdeki pazartesi günkü toplantısında konuşulacaktır.

Birçok hatiblerin söz alarak bu kanun üzerindeki noktai nazarlarını müdafaa edecekleri anlaşıl - maktadır. Bu arada bazı meb'us - ların affın şiddetle aleyhinde bulunacakları da tahmin edilmek - tedir. Maamafih büyük bir ekseriyetin reyini kanunun lehinde kullanacağını umumi temayülden istidlâl edilmektedir. Bu takdirde kanun derhal Resmî Gazete ile neşredilerek mer'iyete girecek ve yurd dışında bulunanlar derhal memlekete avdet edebileceklerdir.

Kanun lâyihasına göre, affın neticeleri çok şümullüdür. Yalnız affedilenlerin müsadere edilen emlâk, emval ve eşyaları iade olunmıyacağı ceza kanununun 100 üncü maddesine göre geri verilmi - yecektir.

Evvelce de yazdığımız gibi lâyihaya göre, aftan yüzellilikler - den ve heyeti mahsusa mahkûm - larından başka istifade edecekler arasında aşağıdaki nevi suç sahipleri de vardır:

1— İstiklâl mahkemeleri kararlarile mahkûm edilmiş olanlar. Lâyiha kanunlaşınca hükümleri infaz edilmemiş cezalarla mah - kûmiyetleri infaz olunanlar hakkında bütün hukukî ve fer'i neticelerile şamil olacaktır.

2— Ceza kanununun ikinci kitabının birinci babının 125 inci maddesinden 167 inci (dahil) maddesine kadar olan maddelerde gösterilen bütün suçları işliyenler de affedileceklerdir. Bu kitabın birinci babı vatan aleyhindeki suçlar ki bunlar da 145 inci maddeye kadar olan cürümlerle ikinci faslındaki devlet kuvvetleri aleyhindeki suçlarla bunlar da 145 inci maddeden 163 üncü maddeye kadardır. Üçüncü fasıldaki ecnebi devletlerle bunların reis ve elçileri aleyhindeki cürümlerdir ki 163 üncü maddeden 167 inci maddesine kadardır.

Yalnız bu hükümlerden istifade edenler hakkında memurin ve hâkimler kanunile bunlara zeyil olarak yapılan kanunlara ve sair hususî kanunlara göre yapılmış olan bütün inzibati muamelelere affın şümulü olmıyacaktır. İnzibatı cezalar da şunlardır:

Tevbih, ihtar, maaş kat'i, derece tenzili, azil, kayıt terkini, tasfiye.

Maarif vekili Geliyor

(Birinci sahifeden devam)

imtihanlarında bulunacak, müteakiben Ankaraya dönecektir.

Vekil Ankarada kısa bir müddet kaldıktan sonra Vanda kurulacak olan Doğu Üniversitesi ile şark vilâyetlerindeki maarif iş'lerini ve tedrisat verimlerini mahallinde incelemek üzere bir tedkik seyahatine çıkacaktır.

Maarif erkânının ve bazı mütehassısların da iştirak edeceği bu seyahatte Saffet Arıkan Van, Erzurum, Siird, Bitlis, Erzincan, Elâzık, Diyarbakır ve Tunceli vilâyetlerini dolaşacaktır.

Bu seyahat bir buçuk ay kadar sürecektir.

Bir yeni 100 liralık Bankonutun macirası

(Birinci sayfadan Devam)

Demişlerdir. Vermek vermemek bahsi kızışmış ve iki taraf dükkân içinde boğazboğaza gelmiştir. Hâdise zabıtaya aksetmiş, iki taraf da cürmümeşhud mahkemesine gönderilmişlerdir. Ortada hem döğüşme, hem de yüz liralığı inkâr suçu vardır. Duruşma yapılırken dondurmacı çıkagelmiştir:

— Bay Nesim, Bay Nesim... Sen bana bir yüz liralık vermişsin. Ben haram kabul etmem. Al yüz liralığını ver iki beşliğimi...

Mehmedin mahkemeye bu tarzdaki gelişi Nesimi fevkalâde sevindirmiş, mahkeme durmuş, iki taraf yatışmış, karşılıklı dayak davasından da vazgeçilmiş ve mahkemeden çıktıktan sonra Nesim Mehmedin dondurma kutusunda ne kadar kalmışsa hepsini koridordakilere ikram etmiş ve üç liralık alışveriş etmiştir.

Tuhaf bir macera değil mi?

Bir hiç Yüzünden

Dün gece Galatada bir hiç yüzünden, yine feci bir cinayet işlenmiştir.

Her ikisi de fırın işçisi olan Muhiddin ile Mehmed ödünç aldığı parayı iade etmediği için uzun müddettenberi birbirlerine kırgın vaziyette bulunmaktadırlar.

Mehmed düngece kafayı tüssüledikten sonra Galatada Kalafat yerinden geçmekte iken kaşı taraftan Muhiddinin gelmekte olduğunu görmüş ve hemen gizlice onu takibe koyulmuştur.

Hiçbir şeyin farkında olmıyan Muhiddin, tenha bir sokağa sapar sapmaz Mehmed tabancasını çekmiş ve Muhiddinin ensesine doğru ateş etmiştir.

Bu anî vak'a karşısında şaşkın bir hale dönen Muhiddin biraz sonra can acısının da tesirile bir şey yapmıya ve söylemeğe muktedir olamadan derhal kanlar içinde yara yuvarlanmıştır.

Silâh sesleri duyulunca hâdise mahalline yetişen polisler zavallı Muhiddini bitkin bir halde hastaneye kaldırmışlar, Mehmedi de yakalamışlardır.

Hatay davasının sonundayız

(Birinci sahifeden devam)

Tayyare ile yeni talimat almak üzere Beyruta gitmiş olan Hatay Fransız delegesi Garo fevkalâde komiser Kont Martel ile görüştükten sonra yine tayyare ile Antakyaya dönmüştür. Maamafih henüz vaziyette hiçbir değişiklik yoktur. Dün gece de fesacıların tahrik ve emri altında lunan yüzlerce Arabdan müteşekkil bir çete Türk mahallelerine hücum etmişlerdir. Kanlı çarpışmalar olmuştur. Arablardan iki, Türklerden dört kişi ölmüştür.

Tescil muamelesi durmuştur. Fransız askerî idaresi şehirlere ve işlere vaz'ıyed etmiş bulunmaktadır.

Türk ordusunun müdahalesi ihtimali

Aşağıya dercettiğimiz telgraf bu sabahki refiklerimizden birinde aynen okunmuştur:

«Londra 1 (Hususî) — İngiliz gazeteleri Hatayda vaziyet bugünkü halinde devam ettikce Türk ordusunun müdahalesinden korkulduğunu yazmaktadırlar.»

Başvekilin Hariciye vekilile bu akşam ankaraya dönmesi muhtemel

(Birinci sahifeden devam)

ve intibalarından Hariciye Vekilimizi haberdar etmiştir.

Hususî surette öğrendiğimize göre İngiliz hükûmeti Fransa nezdinde Hatay meselesinde makul hareket etmesi yolunda teşebbüsat ve tavsiyede bulunmuştur. İngiltere namına yapılan bu tavsiyeyi İngilterenin Paris sefiri Fransız Hariciye Nazırı Bonne'ye dün iblâğ etmiştir.

Hükûmetimiz Hataydaki en son vaziyetleri gözönünde bulundurarak meseleye kat'i hal şeklini vermek kararına vâsıl olmuştur. Bu itibarla son vaziyetlerin icab ettirdiği tedbirler almacaktır.

MECLİSİN TATİEİNE KADAR VAZİYET TAVAZUH EDECEK

Ankara 2 (Hususî muhabirimizden, makineye verirken) — Vuku bulan davet üzerine İstanbula gitmiş olan Hariciye Vekili doktor Arasın yine bu akşam Başvekil Celâl Bayarla birlikte İstanbuldan hareket etmesi ve Başvekilimizin yarın sabah burada bulunması ağlebi ihtimaldir.

Türkiye Büyük Millet Meclisinin 18 haziranda yaz tatiline karar vereceği ve o vakte kadar Hatay meselesinin inkişaf safahatının tamamile tavazzuh etmiş bulunacağı anlaşılmaktadır.

VAZİYET CİDDİDİR

Ankara 2 (Hususî muhabirimizden, makineye verirken) — Hataydan gelen haberler teessür uyandırmakta devam etmektedir. Dün akşam şehrimize gelmiş bulunan Hataylı Türk heyeti burada birkaç gün kalacak ve alâkadarlarla görüşecektir. Heyet reisi Fransızların ve müstemleke memurlarının gösterdikleri tayyik hareketlerini anlatmakla bitiremiyorlar.

Vaziyet her vakitkinden daha ciddî ve nazik görünmektedir.

Başvekil bu akşam dönüyor mu?

Başvekil Celâl Bayarın bu akşam Ankaraya avdeti mukarrerdi. Fakat, Hariciye Vekilinin İstanbula gelmesi ve İstanbulda görüşülecek meseleler bulunması münasebetile Celâl Bayarın bu geceyi de İstanbulda geçirmesi ve yarın refakatinde Dış Bakanı da bulunduğu halde Ankaraya avdet etmesi ihtimali de vardır. Maamafih, Başvekilimiz İstanbuldaki mesaisini ikmal edebildiği takdirde bu akşam gidecektir.

Paris Elçimiz Hariciye Nazırının yanında

Paris 1 (Hususî) — Fransa Hariciye Nazırı Bonnet bugün İngiltere büyük elçisile Türkiye büyük elçisini kabul etmiştir.

Zelzele

Devam ediyor

Çankırı 2 (Hususî Muhabirimizden)— Buradaki son şiddetli zelzeleden sonra yeniden 14 zelzele daha oldu. Halk iki gecedenberi bahçelerde ve kırlarda korku ve heyecan içinde uyumadan oturmaktadır. «Çankırı» telgrafhanesi de bu dakikada bir çadırda çalışmaktadır. Şehrimizde 11 ev oturulamıyacak derecede harab olmuştur.

Kanton

Açık şehir değilmiş

Tokyo 2 (A.A.) — Japon matbuatı tarafından neşredilen bir tebligde Kantonun açık bir şehir olmadığı, bilâkis iyice tahkim edilmiş olduğu ve Japon tayyarelerinin münhasıran askeri hedefleri bombardıman ettikleri bildirilmektedir.

BİR PORTESTO

Londra 2 (A.A.) — Çin sefiri Lord Halifaks'a Japon tayyarelerinin Kanton üzerine yaptıkları akınları protesto eden bir nota tevdi etmiştir.

★ Memleketimizde evlenme yaşları hadlerinin indirilerek tadil olunması hakkında hazırlanan yeni kanun lâyihası dün Büyük Millet Meclisine verilmiştir.

Bu lâyihaya göre, badema memleketimizde erkek 17, kadın 15 yaşını ikmal edince evlenebilecekler.

Ceza Kanununda Değişiklikler

Büyük Millet Meclisine verildiğini yazdığımız ceza kanununun tadil olunması hakkındaki lâyihanın müzakeresine bugünlerde başlanacaktır.

Yeni lâyihanın aldığı son şekle göre memleketimizi alâkadar etmiyen, başka memleketlere müteallik casusluk hareketleri de suç addolunmaktadır.

Ayrıca kanuna silâhla isyan ve isyana teşvik hallerinde bugünün icablarına göre ilâveler de yapılmıştır. Ezcümle boğucu, yakıcı ve bayıltıcı gazlar neşreden vasıtaların da silâh sayılacağı zikrolunmuştur.

İş Bankasının İkramiyeleri

İş Bankasının ikramiyeli kumbaralarının haziran keşidesi dün icra olunmuştur.

Neticede 1000 liralık ikramiye 1068 numaralı hesabıcari sahibi İzmirde Yusufa, 500 liralık ikramiyeler de 7792 numaralı hesabı cari sahibi Beyoğlunda Bayan Aliyeye ve 7166 numaralı hesabıcari sahibi Ankarada Osman Mustafaya isabet etmiştir.

Ayrıca İstanbulda 78410 numaralı hesabıcari sahibi Bay Remzi de 250 şer lira isabet edenler arasında bulunmaktadır.

Elektrik

Ucuzluyor

(Birinci sahifeden devam)

İstanbul elektrik şirketi de Nafıa Vekâletine intikal eylemiş bulunduğundan şehrimizdeki elektrik istihlâkâtından kilovat başına alınan iki kuruş istihlâk resmi de bittabi bu kanunun şümul çerçevesi içine girecektir.

Bu husustaki kanun lâyihasının Meclisin yaz tatilinden önce çıkartılaran derhal meriyet mevkiine konulacağı anlaşılmaktadır.

Tesellüm muamelesi devam ediyor

Diğer taraftan Nafıa başmüfettişinin riyasetinde kurulan heyet bugün de Silâhdarağaya giderek elektrik şirketini hükûmet adına tesellüm etmeğe devam eylemiştir.

Almanlar Yine kızdılar

(Birinci sahifeden devam)

Almanın ağırca yaralanmasile neticelenen hâdise hakkında şiddetli bir lisan kullanmaktadır:

Berliner Börsen Zaytung, diyor ki:

«Çek kıt'alarının tarzı hareketi Çekoslovakya hükûmetinin mükerreren verdiği teminata rağmen hiçbir veçhile anlaşma hu - sule gelmesini istemediğini meydana koymuştur.»

Lokal Anzayger, şöyle yazıyor:

«Halihazırda Çekoslovakyada bir diktatörlük hüküm sürmektedir. Sakin Südet halkı süngülerin daimî tehdidi altında bulunuyor. Çeklerin Südetlere nasıl bir muhtariyet temin edeceklerini şimdiden görüyoruz. Çekoslovakya gibi bir devlete normal bir devlet hakkında tatbik edilen prensipler dairesinde muamele edilemez.»

Londra 2 (A.A.)— Bütün gazeteler heyecanlı bir şekilde İngilterenin pek yakında İspanyada iki muharib tarafa tavassut fikrini kabul ettirerek İspanya harbine nihayet vermeğe çalışacağını, diğer taraftan da Almanya ile bilhassa müstemleke talebleri hakkında umumî bir itilâf akdetmeğe uğraşacağını yazmaktadırlar.

İlk noktada muvaffakiyet hasıl olması için gönüllülerin geri alınması ikinci noktanın tatbiki için de Südetler meselesinin sulhan ve kat'i surette halledilmesi başlıca şarttır.

Prag 2 (A. A.) — Neşredilen resmî bir tebliğde Franko hükûmetinin mümessili ile notalar teati edildiği ve her iki tarafın da müteakiblen ticaret anjanları namı altında mümessiller tayin edecekleri bildirilmektedir.

Sultan Aziz ve gözdeleri

SON TELGRAF'ın Tarihî tefrikası No. 2

Yazan: M. S. KARAYİ

Havuzun biri alçak, diğeri yüksek iki sediri vardı

Eski gözdesi güzel hazinedarının hazırladığı halvete kapanarak nargilesini fokurdatmıya başlamıştı...

Hele, bu hamamın gece hayatı binbir gece masallarına mevzu olabilecek kadar dekora malikti. Billûr tavana asılı olan yüz mumluk avizenin hafif salıntılarla etrafa saçtığı ışık, ve bu ışığın sinesinde renkler saçarak dalgalanan havuzun kucakladığı su, suda balon şişirerek oynaşan ve kaynaşan dilberlerin üryan ve tozpembe vücudleri hep bu billûr havuzun akla ve hayale sığmaz varlıklarından biri idi.

Havuzun biri alçak diğeri yüksek iki sediri vardı.

Yüksek sedir taht biçiminde yapılmış geniş bir sedirdi.

Alçak sedir, tam yüksek sedirin karşısına yapılmış, içine altı yedi kişi kadar alabilecek bir halde idi.

Havuzun suyu bir buçuk metre derinliğinde ve ortasından akan mermer çağlıyandan daima suyu tazelenen bir vaziyette idi.

İşte; Sultan Aziz, canı sıkıldığı zaman bu billûr havuza «halvet» olur, cümbüş eylerdi.

Bugün de ayni sıkıntının verdiği tesire kapılıp eski gözdesi güzel hazinedarının hazırladığı halvete girerek, yüksek sedire sereserpe uzanarak nargilesini fokurdatmağa başlamıştı.

Biraz sonra hazinedar ustanın hazırladığı beş dilber kız, ellerinde altın kupalar içinde buzlu demirhindi, narçiçeği şerbetleri olduğu halde billûr hamamın mahrem kapısından içeri giriyorlardı. Üstlerinde üryan vücudlerini örten ince Liyon ipeğinden mamul birer tülden başka bir şey cikler yoktu.

Kızlar, kendilerine verilen talimat üzerine birer, birer, sedirde oturan Padişahın huzuruna gelerek hararet ve şehvet saçan göğüslerini dikip sıralanmışlardı. Her birinin gözleri, Padişaha daha yakın düşmek, ve ileride bir gözde veya kadın efendi olmak ihtirasile parlıyordu.

Bu beş dilberin biri duru beyaz kara keman kaşlı, müstatil - lülveçhe, çukur yanaklı balık etinde ince uzun boylu,

İkincisi, pembe beyaz, sarı altın renginde, üçüncüsü; sarı İrlanda kanaryası renginde daha topluca ve kalçalı, dördüncüsü, kumral saçlı; pembe ile duru beyaz arasında beşincisi kestane renginde mat, şahin gözlü gergin ve sportmen yapılı bir dilberdi.

Sultan Aziz; karşısına dizilen bu emsalsiz dilberlere şöyle bir göz attıktan sonra, mat güzele, gözlerile çengellendi. Ve gözlerinden, dudaklarından, göğsünden, kalçalarından tombul ve sevimli ayaklarına kadar süzdü. Bu mat renkli dilber cidden harika idi. İnce belli, olgun kasıklı, mevzun vücudlü, keskin ve diri bakışlı, supl bir vücude malikti.

Sultan Aziz; nargilesini bir iki defa daha fokurdattıktan sonra; mat güzele hitaben:

— Kız elindeki şerbet nedir?

Diye sordu. Mat güzel, bekâretin verdiği hicabı yırtarak hatta, kendine talim eyledikleri padişahî adabı bile aşarak serbestçe cevab verdi:

— Efendimizi; tatmin ve teskin edebilecek güzellikte bir narçiçeği!...

Sultan Aziz, bu söz üzerine kızın elinden şerbeti aldı. Kana, kana içtikten sonra, kıza sordu:

— İsmin ne senin?

Kız; bütün ruhî varlığını toplıyarak ince ve çok cana yakın sesile:

— Dilşad, dedi.

Padişah bu ismi çok beğenmişti. Kızı baştan aşağı tekrar hararetle süzdü ve:

— Nerelisin?

Diye sordu. Kız kemali serbestiyetile:

— Gürcü... ayak öpüp mukabelesinde bu[illegible]

Diğer kızlar, bu alış veriş [illegible] kâlemesinden inkisarı hayale [illegible] ramış bir tavırla Dilşadın, [illegible] lerinden daha cazib ve efe[illegible] rine daha yakın bir hüsnü kabul [illegible] mazhar olduğuna kıskançlık [illegible] imi gösteriyorlardı.

Sultan Aziz, Dilşad ile [illegible] mükâlemesini keserek diğer kızların da kısaca isimlerini sordu ve şerbetlerinden birer yudum içti.

Birbirinden üstün güzellikte malik olan bu kızlar da yabanıl[illegible] tılır şeylerden değildi. Fakat, Dilşadın alabildiği vücudü mat ve [illegible] lı buğday rengindeki teni, gözlerinin cazibesi sıraya dizilen [illegible] gârenk güzelleri gölgede bırakıyordu.

(Devamı var)

★ Almanya ile ticari mü[illegible] relerde bulunmak üzere Hariciye umumî kâtibinin riyasetinde [illegible] heyetimiz Almanyaya gidecek.

★ Üniversitede eleme imtihanları dün ikmal olunmuştur.

Şimdi nazarî imtihanlara [illegible] lanacaktır.

★ İctima salonlarile vekil[illegible] mandan, vali odalarından gayri [illegible] dalardaki avizeler kaldırılacak [illegible] elektrik sarfiyatı tahdid edilecek[illegible] tir.

★ Avusturyada bulunan [illegible] talyan tabiiyetinde olan Yahudi[illegible] lere bir istisna olmak üzere diğer Yahudiler hakkındaki ağır ve şe[illegible] did hükümler tatbik olunmıyacaktır.

★ Çinde bulunmakta olan Almanan askerî heyeti geri çağırılmıştır. Diğer taraftan İtalya ve Almanyaya, yeni Çin rejimini tanımıkları takdirde Japonya hükûmeti tarafından kendilerine [illegible] sadî menfaatler temin olunmadığı vadolunmuştur.

★ Afyon ve döviz kaçakçılığı ile meşgul oldukları iddiasile Berlin ve Viyanada 339 Yahudi tevkif olunmuştur.

★ Yumurta ihracatı tacirleri dün Türkofiste bir toplantı yapmışlar ve bu kontrol nizamnamesinin tadilini istemeğe karar vermişlerdir.

RADYO

BUGÜNKÜ PROGRAM

18,30 Plâkla dans musikisi. 19,[illegible] Kızılay haftası: Konferans: Doktor Fethi (Kızılayın yardımları). 19 Plâkla dans musikisi. 19,15 Spor musahabeleri: Eşref Şefik. 19,[illegible] Borsa haberleri. 20 Sadi Hoşses ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 20,45 Konsersiki ve halk şarkıları. 20,[illegible] va raporu. 20,48 Ömer Riza [illegible] fından arabca söylev. 21 Refik [illegible] Neydik ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. (Saat ayarı). 21,45 Orkestra:

1— Kamsak: Potpuri: [illegible] vaz.

2— Buzke: Melodi.

3— Translatör: Vals.

4— Linke: Serenad.

22,15 Ajans haberleri. 22,30 [illegible] lasololar, opera ve operet parçaları. 22,50 Son haberler ve ertesi günün programı. 23 Son.

ZAYİ

Bakırköy malmüdürlüğünden almakta olduğum tekaüd maşı[illegible] ma aid tatbik mühürümü zayi ettim. Yenisini kazdıracağımdan [illegible] eskisinin hükmü yoktur.

Harb malûlü İsmail oğlu Hasan Fehmi

AHLAKSIZLIK KIZLAR

EDEBÎ ROMAN: 26

Yazan : Nezihe Muhiddin

Çileleri sonuna mı ermişti? Kara alın yazısı değişmiş miydi? Birdenbire cehennemden cennete düşmüştü böyle!... Beyaz elbiseli kadın nazik bir gülüşle yatağına yaklaşarak sordu:

— Nasıl biraz rahat mısınız?

— Gönlüm rahat .. Ama vücumde hâlâ sızılar var... Fakat gönlüm çok rahat!. Size teşekkür ederim.

— Bana teşekkür etmeyiniz... Ben de sizdenim... Ben de halktan biriyim. Burası benim olduğu kadar da sizindir.

Bu sıcak yüzlü, sıcak gözlü kadın doğru söylüyordu. Müraî bir tevazu taslamak istemiyordu. Gözlerini Büyük Türke kaldırdı. Burası onun koruyucu, kurtarıcı, inandırıcı şefkatin gölgesiydi. Burası; on sekiz milyonluk bir ulusun bütün sevgisini, inanını birleştirdiği o (Ulu) nun ülkü kaynağı idi; burada verilen sağlık, inan, bilgi, sevinc ve sevginin tartısı ve ölçüsü yoktu. Buradan alınan bu duyguların karşılığı, insana minnet yüklemiyordu.

— Burası Halkevinin sağlık köşesidir - diyen güzel kadın devam etti - geceyarısı sizi buraya getirdikleri zaman birşeyden çok ürkmüştünüz değil mi?

— Evet!...

— Yine heyecanlanıyorsunuz... Sakin olunuz!. Sizi sorguya çekmiyorum.Fakat uzun bir bakıma muhtacsınız. Sizi hükûmetin sağlık yurduna göndereceğiz. Bundan ötürü isminizi öğrenmek lâzım?

— Adım Peymandır.

— Ne iş yaparsınız?

Bu ıssı, bu doğru çevrede yalan, düzen giremiyecek temiz bir hava esiyordu. Zaten Peyman da yalan bilmezdi. Doğruyu söyledi:

— Bir barda çalışıyordum.

— Evet! Sonra?

— Dün gece üstüme, azılı sarhoşlar saldırdılar... Ben de korktum, kaçtım...

— İçiniz temizmiş, en inanılır bir yere düştünüz.

İki kadın birden gözlerini duvarda asılan resme kaldırdılar:

Bu bakışlarda düşkününün de, mutlusunun da inanı ve saygısı vardı.

— Kiminiz, kimseniz var mı?

Peyman yok diyemedi! Başına tatlı ve sıcak bir gölge salan en dayanılır bir kimsesi vardı... Sevgi dolu kıvançlı gözlerini yine resme kaldırdı:

— Var! - dedi -

Beyaz elbiseli mutlu kadın da o resme baktı:

— Var olsun! -

★

Peymanı, Haseki sağlık yurdunun doğum koğuşuna yatırmışlardı. Uzun süren sıtmalardan, nöbetlerden, saralı sayıklamadan sonra ölümle pençeleşerek hayata

(Devamı var)

Deniz tefrikası: 24

Yazan : Rahmi Yağız

Marmara aleviler içinde

Tercüme, ve iktibas Hakkı mahfuzdur:

Vesika, resim, malûmat ve not verenler: Eski Osmanlı donanması erkânından miralay Remzi, İskele ve limanlar umum kumandanı albay Şükrü Pala, komodor başkâtibi İhsan, batan gemi kaptanları, eski armatörler. Ve bugüne ka dar gizli kalan vesikalar

Tahtelbahirlerden sonra tayyare akınları padişahın beyninde müthiş bir korku meydana getirmişti

Padişahın ilk işi Enveri çağırtmak ve bu hava baskınları fena değilmi diye sormak olmuştu.

Helbrock, gece olurken koya girmeye hazırlıyordu. Bunun için adalar arkasında bütün hızını kesti. Karanlın olmasını bekledi; gün, son ışıklarını Marmaradan çekerken Boğazın koyunun içinde, Dil iskelesi önlerinde suyun yüzüne çıkan B 7 etrafı dikkatle tarassud ettirdi. Yavaş yavaş salına salına koya girdi; bütün gün suyun üstüne çıkmıyan bu gemide mahsur hava teneffüs eden mürettebat B 7 denizden çıkar çıkmaz lombar ağzına üşüşmüşler; kalabalık fakat yıldızlı bir gecenin ortasında meydana getirdiği tabiat güzelliğini seyre koyulmuşlardı... Dil iskelesinin denize doğru uzanmış bir kolu andıran duruşu, üzerindeki fenerlerin ışığile loş bir gölge içinde alıyor, sahil boyunca bir kavis teşkil eden tren yolu karanlıkta siyah çizgiden mürekkeb bir merdiveni andırıyordu.

Helbrock burada B 7 yi stop ettirdi. Kendi güverteye çıktı, elindeki dürbünile bütün sahili gözden geçirdi... Her taraf derin bir sükût içinde, her taraf uykudaydı.. Devri Umumî sırasında bütün Anadolu köylerinde olduğu gibi burada da gün batar batmaz bütün ışıklar sönüyor; petrolun okkası altı kuruşa o da şehirlerde zor bulunduğu içni birçok evlerde ışıksız yatıyorlardı... Sahil bomboş.. Dil iskelesinin karaya bitişik tarafında birkaç balıkçı kulübesi hüzün hissini verecek şekilde, kapısı kapalı, kapkara bir görünüş veriyordu...

Helbrock uzun uzun tetkikler yaptı. sahilin her noktasını dürbünle bir defa gözden geçirdi, gecenin o vaktine kadar B7 suyun üstünde kaldı, taze hava mürettebatın kaybettiği heyecanlı vak'aya daha sağlam bir sinirle başlanmak için saat onbiri doğru herkes yataklarına çekildi. Helbrock da içeri girerken:

— Dalacağız!

Emrini vermiş, tahtelbahir suyun altına çekildikten sonra yalnız nöbetçiler vardiyalarının başına geçmişler; herkes derin uykuya dalmıştı...

●

Haydarpaşa garında büyük bir faaliyet vardı... Adeta askerî mevkiini hatırlatacak kadar kalabalık ve süngülü bolluğu içinde iskele meydanı, garın önü polis ayluşu, asker, sivil, polis, ve inzibatlar tarafından kordon altına alınmış, Konya için hazırlanan bir hususî tren de gelmiş perona girmişti...

Biraz sonra, başkumandanlık motörile Haydarpaşaya gelen merkez kumandanı başında bir kaç sarıklı ile birlikte bazı eşya çıkartmış; bu eşyalar, hürmet ifade eden hareketlerle gara taşınmış, birinci mevki vagonunda bulunan subay ve sarıklılara teslim edilmişti.. Acaba bu bağaj ve sandıklarda neler vardı?..

Bunu herkes merak ediyor, fakat bir türlü anlıyamıyordu... Topkapı sarayında duran ve Osmanlı İmparatorluğu tarafından mukaddes eşya ismile muhafaza altında bulundurulan (Hırkai şerif), (Sakalı şerif) ve (Sancağı şe-

(Devamı var)

İspanya Harbi

(4 üncü sahifeden devam)

hepsi ancak 1,418 kişi olarak söyleniyordu. Demek ki İspanyada ölenler daha çoktur.

Şimdiden sonra İspanyadaki yabancı gönüllülerin geri çekilmesi meselesi yine tazelenmiş oluyor. Malûmdur ki İngiliz - İtalyan anlaşması İspanyadaki gönüllülerin geri çekilmesi üzerine kurulmuştur. Bunun için de General Frankonun kat'î surette galebeyi elde ederek İspanyaya hâkim olması üzerine derhal İtalyan gönüllülerinin geri çekileceğini Roma tahahhüd etmiş bulunuyordu. Görülüyor ki İspanyadaki vaziyetin varacağı netice ile İngiliz - İtalyan anlaşması son derece alâkadardır.

Çin kadınları cephede

(5 inci sahifeden devam)

olursa kadınların muntazam alaylar, taburlar teşkil ederek yurdlarını müdafaa için savaşa atıldıkları ilk defa olarak görülür.

«Bugün askerliği, silâh kullanmayı kâfi derecede bilen on binden fazla Çinli kadın vardır.

«Bu yeni kadın alayları henüz cebheye sevkolunmadılar. Fakat, pek yakında ilk saflarda bulunacaklar, erkekler gibi ilk siperlerde dövüşeceklerdir.

«Şimdilik irtibat vazifesi görüyorlar. Ve bu vazfeyi cidden takdire değer bir cesaretle yapıyorlar. Çin kadınlarını esir ve elinden iş gelmez, zayıf mahlûklar addedenler pek çok yanılıyorlar.

«Geçenlerde, kadın alaylarından birinin kumandanı Yüzbaşı Sung Hui ile görüştüm. Askerlerinden pek çok memnun olduğunu, vazifelerini hakkile yaptıklarını söyledi.

«Kadın askerler yaşı 16 - 20, zabitlerin de 40 dan fazla değildir.

«Kadın askerlerimiz, erkek askerlerimizden mukavemet, cesaret ve fedakârlık bakımından hiç aşağı değildir, dikkate değer bir nokta var: Kadınların erkeklerden daha ziyade vatansever olmaları...

«Çin kadınları, görünüş itibarile garblı kadınlardan dahi zayıf, narin ve dayanıksız zannolunur.

Halbuki bu nazarîyenin doğru olmadığını hâdisat ve fakat ee olmadığını hadisat isbat tmektedir.

«Askerliğe talib olan kadınların, kızların sayısı o kadar çoktur ki şimdilik hepsinin silâh altına alınmasına imkân bulunmamakta ve yalnız ileride çağırılmak üzere kayıtları yapılmaktadır.

«Milletimiz, gösterilen bu vatanseverlikten ne kadar gururlansa yeri vardır.

«Birçok ta pilot kadınlarımız var. Fakat hava savaşlarına pek o kadar alışık olmadıkları için şimdilik keşif, irtibt hizmetlerinde vazife görüyorlar. Korku ve yorgunluk eseri göstermiyorlar.

«Çin kadınları, istilâcılara karşı vatanı muhafaza için bir kitle halinde kıyam etmiştir. Her halde savaşın lehimize neticelenmesinde çok, pek çok yardımı, tesiri olacaktır...»

Bir aile faciası

(5 inci sahifeden devam)

Bundan sonra dans muallimi Mis May Perfekt şahid olarak dinlenmiştir:

— Martın 23 üncü günü idi, beni Borçel ailesi davet etti. Bunlar Kaserley ailesinin komşularıdır. Devrisi sabah saat altıda bayan Kaserley beni Çaplinin evine yolladı. Kocasının öldürüldüğünü söylüyordu. Ben oraya giderek vak'ayı Çapline haber verince o:

— Kimbilir bu vak'a onun asabı üzerinde ne fena bir tesir yapmıştır; dedi. Ben de Bayan Kaserleyin halinde bir fevkalâdelik olmadığını söyledim. O da:

— Ona benim sevgilerimi götürünüz, dedi.

Hâkim — Bayan sizinle Çapline haber gönderirken ne dedi? Kocasının öldüğünü mü, öldürüldüğünü mü söyledi?

— Öldürüldüğünü, yahud öldüğünü söylemişti.

— Çapline verilmek üzere size bir kâğıd verdi mi?

— Hayır.

Bundan sonra ilk tahkikatı yapan sivil polisler dinlenmiştir. Bunlardan biri vak'adan sonra Çaplini yapılmakta olan bir binada ustabaşı olarak çalıştığını görmüştü. Dedi ki:

— Çaplinin üzerinde bir yağmurluk vardı. Bu yağmurluğun bir düğmesi kopmuştu. Çaplinin evine giderek araştırmalar esnasında bir düğme bulduk. Bunu yağmurluğun eksik olan düğmesi mi diye düşünürken Çaplin bir düğme gösterdi, eksik olan düğme bu idi.

Müddeiumumî — Çaplinin size gösterdiği düğme yağmurlukta eksik olan değildi.

Düğme meselesinin bu kadar mevzuu bahsoluşu vak'a esnasında Çaplin bulunup ta Kaserley ile mücadele edip etmediği ve düğme o sırada mı koptu? Noktalarını tenvir için idi. Fakat müdafaa vekili düğme meselesinde kendisinin bir itirazı olmadığını söylemiştir.

Bundan sonra Çaplinin tevkif edildiği zaman alınmış ilk ifadesi okunmuştur Felâketle neticelenen aşk macerasını Çaplin şöyle anlatıyor:

«Bay Kaserleyle Bayan Kaserleyi her gün görüyordum. Çünkü onlara yakın olan inşaatte çalışıyordum. Kendilerile ahbab oldum. Evine gidip geliyordum. Bay Kaserley buna itiraz etmedi. Bayan Kaserleyi çıldırasıya seviyordum. Ben evli bir kadını aldatarak kocasından ayırtmak isyenlerden değilim. Fakat bu kadının kocasile geçen hayatı çok zordu. Diğer taraftan benim de hayatım acınacak bir yaşayıştı. Öyle ki onunla ben ister istemez samimî olmuştuk. Sonradan öğrendim ki karısı ile benim aramdaki bu samimiyeti Kaserley anlamıştı. Çünkü kocası da evde bulunduğu zamanlar birçok defa ben oraya gitmiş, konuşmuştum. Kaserleyle son görüşmem bu vakadan üç pazar evvel olmuştu.»

Bundan sonra müdafaa vekili tahkikat yapmış olan sivil polis müfettişine şunu sormuştur:

— Siz verdiğiniz raporda Çaplinin şimdiye kadar geçen hayatı muntazam olduğunu, bu adamın ahlâkı düzgün bulunduğunu, hiç işsiz kalmadığını söylemediniz mi?

— Evet, bu böyledir.

Fakat bundan sonra yine düğme meselesine geçilmiş, Çaplinin verdiği düğmenin yağmurluktan kopmuş olandan başka olduğu söylenmiştir.

Bundan sonra Çaplinin komşusu bir kadın dinlenmiştir. Muhakemenin diğer safhası da yarınki «Son Telgraf» dadır.

İŞTE BİR FACİA Kİ:

Karşısında ürpermiyecek vatandaş, titremiyecek bir vicdan tasavvur edilemez

(5 inci sahifeden devam)

larak namuse tecavüzü başa alırım.

Üç biçareyi kıtır kıtır kesen bir haydudun yanında, bir genc kızın namusunu kirletenin ahlâkî redaati cemiyet için daha fazladır. İkinci beşeriyetin lânetine birinciden daha çok lâyıktır.

Hiçbir seyyiat kaydedilmiyen sol deftere geçirilecek bir tek cürüm artık bu insanın hesabını tutmak külfetinden müstağni bırakır sanırım. Bir tek hayırla bir ömür dolmaz, bir günah ta bütün ömre bedel tutulmaz, diye güzel bir söz söylemiştir şairin biri...

Lâkin öyle günahlar vardır ki, ömre değil, ahrete bile bedel tutulur.

Günahlarımızı, solumuzu ve sağımızı, ömre ve ahrete bedel tutulmağa beni düşünmeğe sevkeden işte bu günahtır. Ben böyle bir günahın bedbaht kurbanının anasını dinledim. Siz de bu satırlarla onu dinlerseniz, bu kadar bedbin hükümler vermekte hakkım olduğunu teslim edersiniz.

Gazeteye geldiğim zaman, idare odasında elli, elli beş yaşlarında babayanî kılıklı, ıhtiyar bir kadıncağızın gözyaşları içinde başmakinistimiz Zihni Ildıza bir şeyler anlattığını görmüştüm. Biraz sonra arkadaşımız yanında gözleri ağlamaktan koyulaşmış bu derdli kadınla odama geldi. Tanıdığı olduğunu, yürekler acısı bir şikâyeti bulunduğunu söyledi. Yalnız bir arkadaş hatırı değil, halkın şikâyetini de dinlemeğe mecbur bir mesleğin adamı olmak sıfatile ve insan bulunmak haysiyetile bu derdli vatandaşı dinlemeğe mecburdum. Yer gösterdim. Oturmayı kabul etmiyecek kadar da mütevazî idi.

Bu gözyaşıları, yapılmıyan bir yolun, fenersiz bir sokağın, vaktinde verilmiyen bir maaşın tevlid ettiği ıztırabın sembolü değillerdi elbette...

İhtiyar kadının yanık yüreğinden kopan bu sıcak damlalar, bir yanardağdan fışkıran sıcak lav parçalarıydı.

— Valide dedim, derdin nedir?

Yine boşandı. Sağnağın kesilmesini bekledim.

— Evlâdım, diye söze başladı. Allah kimsenin başına böyle derd vermesin. Öyle bir derd ki, devası yok. İşte yalnız böyle ağlamaktan başka elden hiçbir şey gelmez.

— Devasız derd yoktur. Söyleyiniz, belki bir çaresi bulunur.

Nevmid başını salladı:

— Bilmezsiniz evlâdım yüreğim nasıl yanıyor. On beş yaşındaki inci tanesi gibi evlâdımı sapasağlam mezara sokacağım. Ona da, bana da dünya zindan oldu.

— Kızınız hasta mı?.

— Keşke çaresi bulunmaz hastalıklara tutulaydı da başına bu hal gelmeseydi. Bir ana nasıl olur da anlatır bunu...

— Biz de bir nevi doktoruz. Dedim. İctimaî derdlerle de biz uğraşırız. Nasıl hastalık doktordan saklanmazsa, böyle bir yara da gazeteciden gizli tutulmaz. Çekinmeden anlatınız.

Yazma mendilile fersiz yeşil gözlerini sildi. Buruşuk yanaklarını kuruladı:

— Ben Gönen Kavağının Buğdaylık nahiyesinde oturuyorum.

İsmim Ayşedir. Kocamı vurdular, iki çocuğumla dul kaldım. Çocuklarımın ikisi de genc kızlık çağındadırlar. Evimizin bir kısmıkiraya veririz. Tarlada, ötede beride çalışırız. Çok şükür Allaha, kimseye muhtaç olmadan geçinir, gideriz. Bir gün köyümüzün muhtarı beni çağırdı:

— Köyümüze yeni bir aile geldi, (adamın vazifesi ve adı bizde mahfuzdur) bunlar iyi para verirler; senin evin derli toplucadır. Bunlara ver, dedi. Aman ağam, benim iki körpe kızım var, korkarım diye karşı koyacak oldum.

Kadın, dedi. Bu evli bir adam, karısı ve çocukları var. Razı oldum. Böyle okumuş, yazmış, evli bir adamdan çocuklarıma ne zarar gelirdi ki...

Evime yerleştiler. İyi insanlara benziyorlardı.. Hattâ küçük kızım ev işlerinde hanıma yardım da ediyordu. Bir gece ben evde yoktum. Ah keşke ayaklarım kırılaydı da gitmez olaydım. Kader işte, alınyazısı, başımıza gelecekler varmış. Küçük kızım abalsile aşağı odamızda iş işliyorlar.

Kocası da evde yokmuş, hanım iki lâmba yanmasın, çocuklar bize, yukarı çıkın diye sesleniyor. Bizimkiler bu daveti hoş karşılıyarak yanına çıkıyorlar. Kiracı hanımı yalnız bırakmıyalım deyi..

Hanımın kızlarımla canı sıkılmış olacak, büyüğüne ,haydi komşuya geçelim. Küçüğüm için, o evi bekler, diyor. Kalkıp gidiyorlar komşuya. Küçük kızım evde yalnız kalıyor. Bir saat, iki saat sonra kapı çalınmış. Tabiî kız, koşuyor açmağa. Karşısında hanımın beyini görüyor:

— Teyzemgil komşuya geçti. Gidip çağırayım! Deyince:

İnsafsız adam:

— Bana teyzen değil, sen lâzımsın! Ben kaç zamandır bu fırsatı gözlüyorum, diyerek üzerine hücum ediyor.

İhtiyar ve dertli ana sözlerini kesen hıçkırıkları ağzında boğmağa çalışarak devam ediyor

— Kızım, zayıf, nahif bir şeydir. Öyle olmasa bile bir erkekle başa çıkabilir mi? Bağırmak istiyor. Ne fayda...

Gözyaşları, yalvarmalar para etmiyor. Kızımın ağzına bez tıkıyor. Ve zavallı yavrumu..

Bedbaht kadın, ilerisini söyleyemiyor. Tahmin etmek müşkül değil ki, bu şeni adam, genç kızı kirletmiştir.

O feci anları yeni yaşıyormuş gibi ürperen muhatabım, tekrar ve hıçkırıklarla sarsılarak anlatmağa devam etti:

— Ablası eve gelince meseleyi anlatıyor. Benden saklamak istiyorlar. Çünkü adam tehdit etmiş. Lâkin bu kabil mi?.. Perişan halini görünce bir şey geçtiğini anladım. Ağlayarak olanları anlattı. Deliye döndüm. Muhtara koştum. Nahiye Müdürüne gitmemi söyledi. Nahiye Müdürüne alıp kızı gittim. Kızım başından geçenleri kendi ağzile anlattı.

Biz davranıncaya kadar, eğer haber verirsen, sizin hepinizi kıtır, kıtır keserim diye tehdit eden bu fena insan, evinden çıkmak istediğim çin bana iftira atıyor iddiasile mahkemeye başvurdu. Cahiliz oğlum. Nereye gidilir, ne yapılır bilmiyoruz. Hakkımızı aramağa koyulduğumuz sırada suçlu olduk. Namusuna iftira atmışız diye mahkemeye çağırıldık.

Mahkemede kızımla adalete sığındık. Şahidler dinlendi. Bu arada da kızım muayene ettirdim kazanın ebesine....

— Hanım, kızın artık kız değildir, dedi.

Nasıl anlatayım? Bız muamele bilmiyoruz. Karşımızdaki baskın çıktı. Ona iftira etmişz gibi kapı kapı dolaştık. Derdimize mi ya nalım, başımıza çıkan ikinci belâ ile mi uğraşalım? Bana, senin davan varsa Vilâyetin mahkemesine başvur, dendi. Parasız pulsuz ne yapacağımızı şaşırdık. İşte elimizde dosya numarası... Hâlâ bekliyoruz. Adalet elbette yerini bulacak. Bz lekelendik. O sıyrıldı işin içinden.. Elbet hak onun yakasını bırakmıyacak, fakat ben, zavallı kızımla ne yapayım?.

İstanbulda tanıdıklarım var. Bu yoksul halimde kalktım geldim. İstidalar verdim. Şimdi size yalvarıyorum. Benim şimi çabuk görmek, benim işimle alâkadar olmak mümkün değil midir? Bu adam her yerde karşımıza çıkıyor. Bizi önlüyor.

— Merak etme valde, diye teselli ettim. Hak ve adalet elbet tecelli edecek ve senin kızının namusunu kirleten adama Cümhuriyet kanunları cezasını verecektir. Bunun çin sabırlı olmak gerek... Bu yazımızı okuyan alâkadarlara senin adresini ve dosya numaranı göndeririz.

●

Ben yalnız bu beşerî facianın, bu içtimaî yaranın hikâyesini yazmağa çalıştım. Eğer hâdise, ihtiyar müştekinin anlattığı şekilde cereyan etmiş ise, muhakkak Cümhuriyet Adliyesi bu facia tiranının koluna yapışacaktır. Ben yalnız günahın büyüklüğü ile insanın küçülüşü arasındaki münasebete parmak koymak istiyor, ve düşünüyorum. İlk sözü, yazıma başlarken söyledim, bu genç kız ile ihtiyar anası ne yapsınlar?..

NUSRET SEFA COŞKUN

Polis Romanı: 38

Onun gölgesi

Tercüme eden: **Hatice Hatib**

— Evet fakat pek rica ederim. Bana söyleyiniz bütün bu suallerin sebebi nedir?

— Matmazel oda hizmetçinizin gerçekten ismi hakikî ismi değildir. Hakikî ismi Marie Gordon'dur.

Genç kız bir dakika tereddüd etti. Sonra dudaklarını büzerek:

— Çok mümkündür mösyö, dedi. Bu aile ailesinin ismile hizmetçilik yapmak istememiştir.

Polis müfettişi başını salladı:

— Hayır matmazel onun ismini saklamaktaki sebebi hiç de böyle ehemmiyetli ve meşru bir sebeb değildir. O ismini şu sebepten dolayı saklanıştır: Marie Gordon 1929 senesinde Tam on sene ağır kürek cezasına çarpılmıştır ve şimdi nasıl serbest bulunuyor. Buna aklım ermiyor!.

— Marie Gordan, benim hizmetçim on sene kürek cezasına mı mahkûmmuş.

Genç kızın yüzü müthiş bir hayret ifade ediyordu. Sigarasını asabî bir hareketle masanın üstünde söndürmüştü.

Şimdi gözlerini kapamıştı. İnanamadığı bu şey adeta onu bunaltıyordu. Boğuk bir sesle:

— Marie Gordan benim hizmetcim diye tekrarlıyordu.

— Evet matmazel hiçbir şey uydurmuyorum ve söylediğim sözün manası vardır. Çünkü sizinle konuşan adam bir polis memurudur. Ben emniyet müfettişlerinden Achille Bosten'in. O da hizmetçiniz Dorie Gamliton yahud sabıkalı Marie Gordanın bütün dosyasını tedkik ettim. Her şeyi biliyorum. Bu kadın eskiden cinayetten bile çekinmiyecek tinette bir maceraperestti.

Genç kız sık sık nefes alıyor ve elindeki mendili buruşturuyordu. Heyecanından yerinde oturamıyarak ayağa kalktı. Polise doğru ilerledi.

— Fakat bana bunları söylemek için mösyö inanamadığım bu korkunç şeyi söylemek için muhakkak ciddî sebebleriniz vardır. Beni bu üzüntü içinde bırakmayınız. Bana hakikati söyleyiniz.

Polis müfettişi elini cebine soktu. Az kalsın cebinden mendili çıkartacak ona bunu gösterecek ve dün akşam olan bitenleri anlatacaktı. Fakat garib bir his ona fazla açılmanın doğru olmadığını ihsas etti. Evet bu dakikaya girdiğindenberi genç kız konuştukça buraya gelirken kalbinde taşıdığı şüpheleri birer birer eridiğini hissetmişti. Bu genç kızda büyük bir safiyet ve doğruluk ifadesi vardı. Fakat ona ne dereceye kadar itimad edebilirdi. O konuştukları şey mevzuu bahsolan diğer kadını anlatmaz mıydı? Bir dakika tereddüd eder göründü. Sonra saf bir gülüşle:

— A matmazel dedi. Size anlatacağım bir şey yok. Bütün bunları sizin nazarı dikkatinizi celbetmek ve kendinizi korumanız için söylüyorum. Burada bir ecnebisiniz ve zannederim yalnız yaşıyorsunuz.

Genç kızın gülüşü bir polis memurundan başka herkesi mağlûb edecek kadar tatlı idi.

— Yapayalnızım mösyö dedi. Ben Parise tahsili bitirmek için geldim. Ekonomi politiğe büyük merakım var ve memleketinize bayılıyorum. O memleket ki dünyada birinci defa olarakdan hukuku beşer beyannamesi yapmıştır. Bu o kadar güzeldir ki... Ben ezberi bilirim... Bakınız şuraya Achille Bostoen genç kızın elile gösterdiği noktaya baktı. Orada iki mızrağın ortasında bu meşhur vesikanın fotografla alınmış bir sureti vardı.

Genç kız polisin iki mızrağa gösterdiği alâkayı sezmişti:

— Bunlar benim memleketimin silâhlarıdır, dedi. Bunlar bizde düşüncelerimizi anlatmak için de istimal edilirler. Bir Boghiyerli kapısız kulübesine çekildiği zaman kimse tarafından rahatsız edilmek istemeyince bunlardan bir tanesini kulübesinin önüne diker. Bunun ne demek olduğunu herkes bilir.

Achille Boston:

— Hakikaten pek pratik dedi. Bu âdet insanı kapıcı belâsından kurtarır. Fakat ziyaretimin sebebine gelelim. Acaba oda hizmetçiniz Mis Doria Lamhton'u görebilir miyim?

— Çok geç geleceğinden korkarım. Zannederim ki alış verişten sonra dostlarını ziyarete gidecektir.

Kaşlarını çattı. Birden düşünceli bir hal aldı.

— Acaba bu ziyaretiniz Dorianın bu günlerde bir kabahat işlediğine mi delâlet eder. Bu bir felâket olurdu.

Bu düşünce ile o kadar üzülmüş bir hali vardı ki müfettiş az kaldı her şeyi itiraf edecekti. Fakat tekrar ihtiyat hissi itimadını frenlemişti. Maamafih ona teminat verdi.

— Asla matmazel yalnız sizin müteyakkız bulunmanızı isterdim. Tabiî ilerde birşey öğrenirsem...

Genç kız elini müfettişin elinin üzerine koydu:

— Bana her şeyi hemen söyleyiniz. Ben de Doriayı dikkatle tarassud edeceğim. Eğer halinde şüpheli bir hal görürsem size bildiririm. Sizi rahatsız etmeden nerede bulabilirim?

Müfettiş telefon numarasını söyledi. Genç kız bu numarayı kaydetmek için kalktığı masanın önüne gitti. Doğrulduğu zaman dudaklarında eski tebessümü belirmişti:

— Ne düşünüyorum. Biliyor musunuz? Doria artık hayatında yeni bir safhaya geçmiş bir kadındır. Eskiden belki bir cürüm işlemişti.

(Devamı var)

Bütün dünyanın en nefis yağı Türkiyede Ayvalıkta çıkar.
Ayvalığın en leziz ve en sıhhî yağı da şüphesiz

Şerbet gibi tatlı olduğundan tababette içmek suretile müstameldir. Kum, böbrek ve bilhassa karaciğer, safra, sarılık hastalıklarında, zaafı umumîde, inkıbazda, tereyağ yerine yemeklerde, salatlarda, tatlılarda, pilâvda, HASAN ZEYTİN YAĞI kullanınız.

1/4 şişe 40 - 1/2 50 - 1 litre şişe 80 - 2 litre şişe 160 kr.
Tenekelerde 1 kilo 70 - 3 kilo 190 - 5 kilo 300 - 7 kilo 400 kr.
Mutlaka Hasan markasına dikkat. Hasan Deposu.

KUMBARA
CAN KURTARIR

Beyoğlu üçüncü hukuk mahkemesinden:

Nuvart Malhas tarafından Galatada Yenicami mahallesinde Kamer sokağında eski 1 yeni 3 No. da sakin Agop, Vahan, Boğos, Makruhi, Sara, Haçatur ve Armonik aleyhlerine Galatada Yenicami mahallesinin Kamer sokağında eski 1 ve yeni 3 No. lı dükkânın izalei şuyuu hakkında açılan davadan dolayı gönderilen davetiyelerin dava edilenlerin mezkûr yeri terk ile bir semti meçhule gitmiş olduğu şerhile iade kılınması üzerine davacı vekili ilânen tebligat icrasını istediğinden mahkemece yirmi gün fasıla ile ilânen tebligat icrasına karar verilerek muhakeme 20/6/938 saat 9 a talik edilmiş olduğundan davetiye makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (8085)

Zayi

Kuleli askeri lisesinden 1933 - 1934 ders senesinde almış olduğum lise diplomamı kaybettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur.

Nevzat Nahifi

İstanbul üçüncü icra memurluğundan:

Dairemizin 937/3623 No. lı dosyasile mahcuz olup paraya çevrilmesine karar verilen Sirkecide Hocapaşada Yeşil Bursa otelinde bir adet Garod markalı radyo 6/6/938 tarihine müsadif pazartesi günü saat 9,30 da birinci arttırma suretile satılacağından talip olanların mezkûr gün ve saatte mahallinde hazir bulunacak memuruna müracaatları ilân olunur. (8083)

Hekimler

Okuyucularımız bu sütunlarda mütehassıs hekimlerin hastalarını kabul saatlerini muntazaman bulurlar]

İç hastalıkları

Doktor Hafız Cemal : — (Pazardan başka günlerde öğleden sonra saat 2,5 den 18 e kadar İstanbulda Divanyolunda 104 numaralı hususî kabinesinde hastalarını kabul eder. Salı, Cumartesi günleri sabah 9,5 den 12 ye kadar hakikî fıkaraya mahsus muayenelerini yapar. Muayenehane ve eve telefon : 22393 — 21044.

Doktor Ali Rıza Sağlar; — (İç hastalıkları müte hassısı) Her gün Beşiktaşta tramvay caddesindeki muayenehanesinde saat 15 den sonra hastalarını kabul eder.

Doktor Arabyan : — (İç hastalıkları mütehassısı) Edirnekapıda Vaiz Kamereddin sokağındaki muayenehanesinde her gün hastalarını tedavi eder.

Doktor Kamereddin:— (İç hastalıkları mütehassıs) — Cağaloğlunda Halkevi karşısındaki muayenehanesinde Cumartesi ve Pazardan maâda her gün saat 2 den sonra hastalarını kabul eder.

Rontgen

Doktor İrfan Kayra (Rontken ve iç hastalıkları mütehaszısı) — Her gün öğleden sonra saat 15 den 19 a kadar belediye Binbirdirek Nuri Conker sokak 8-10 numarada Arslaner apartımanında hastalarını kabul eder.

Sinir hastalıkları

Doktor Kemal Osman : — (Sinir hastalıkları mütehassısı) — Cağaloğlunda Kapalıfırında Mescit karşısında pazardan başka her gün saat 2 den sonra hastalarını kabul eder.

Göz hastalıkları

Doktor Şükrü Ertan : — (Göz hastalıkları mütehassısı) — Cağaloğlunda Nuruosmaniye caddesinde Osman Şerafettin apartımanında 5 numarada. Telefon : 22555

Kulak, Boğaz, Burun

Doktor Mehmed Ali Oyo — Kulak burun, boğaz mutahassıs doçent Fatih Tramvay durağı 75 numaralı muayenehanesinde hergün saat 16 dan sonra hastalarını kabul eder.

Cildiye, Zühreviye

Doktor Feyzi Ahmed : — Deniz hastahanesi cild ve emrazı zühreviye mütehassısı, muayenehanesi Ankara caddesi Cağaloğlu yokuşu. Pazardan başka her gün 15 den sonra hastalarını kabul eder.Telefon:23899

Diş

Diş doktoru Übeyt Ölçer : — Edirnekapı Karagümrük tramvay durağı No. 95 her gün hastalarını kabul eder. Cumartesi günleri saat 14 den 15 e kadar da Yalovadaki muayenehanesinde bulunur.

Operatör

Dr. CAFER TAYYAR KANKAT
Operatör — Umumi cerrahi, sinir ve dimağ cerrahisi mütehassısı ve (Kadın doğum mütehassısı)
Adres: Beyoğlu Parmakkapı, Rumeli han No. 1. Muayenehane Telefon: 44086

Yeni neşriyat

Hukuk Gazetesi

Cevat Hakkı Özbey tarafından türkçe ve fransızca olarak dört senedenberi neşredilmekte olan Hukuk Gazetesinin ikinci cildinin 29/30 uncu nüshaları resimli olarak zengin mündericatile intişar etmiştir. Bu nüshada Üniversite Ordinaryüs profesörlerinden Erzurum saylavı Saim Ali Dilemrenin, tıbbıadliinin enteresan bahislerine Profesör Mustafa Reşit Belgesayın İsviçre Federal mahkemesi kararlarına Profesör Hirsch'in ticaret kanununa Profesör Hasan Tahsin Ayni'nin iş mukavelesine Cevat Hakkı Özbey'in mali kanunlara aid makalelerile Şûrayi Devlet azasından Cudi Özal'ın sulh hâkimi Tahsin İstanbullu'nun ve daha sair değerli zevatın yazıları, etüdleri vardır. Rektör Cemil Bilsel'e yapılan jübileye Üniversite talebesinin seyahatlerine, genc kızlarımızın askerlik derslerine dair resimleri intıbalarını da ihtiva eden bu ilim gazetesini okurlarımıza tavsiye ederiz.

***

Çorlu

Çorluda «Çorlu» namile ve her hafta perşembe günleri çıkmak üzere yeni bir gazete intişara başlamıştır. Yeni refikimizi tebrik eder ve muvaffakiyet dileriz.

***

LOKMAN HEKİM

Lokman Hekimin 21 inci sayısı çıktı. Ah mübarek cilek, ne kadar hastalıklara devasın! Çocuklarımızı genclerimizi harab eden (ihtilâm)lar hakkında!, Havuç hem gıda ve hem de ilâcdır, Portakalın faydaları, Sağlam çocuklar, gebe kadınlar, Lokman Hekimin öğüdleri, Saç güzelliğinin esrarı, Baharatın fayda ve zğararları, Pazarlık hastalığı, Bir gebenin ne gün doğuracağını bilmek usulü, Ağız ve dişlerin yeni hıfzıssıhhası, Portakal suyunu yaza nasıl saklamalı?, Al dudaklı, pembe yanaklı olmak istiyenlere ispanak, Görücülere hacet kalmadı, evlenme makinesi yapıldı, İki bardak portakal şerbeti bir yemek yerine geçer gibi kıymetli makaleler vardır. Tanesi 7,5, yıllığı 100 kuruştur. Lokman Hekim Divanyolu.

GAİP ARANIYOR

İki sene evvelisine kadar mektublarını aldığım ve Beyazıdda Cumhuriyet caddesinde 75 numaralı fırında çalıştığını bildiğim oğlum İnbolulu Çatal Zeytin Çubuklu köyünden Şakir oğlu Mehmet Topçudan iki senedenberi haber alamıyorum. Gören ve nerede olduğunu bilenlerin adresime haber verdiklerinde nakden memnun edeceğimi ilân ederim.

Babası Şakir Mustafa
Çakmakçılar, Çukur han No. 2-7

Sultaahmed 3 üncü sulh hukuk mahkemesinden:

Davacı mütekait general İbrahim Hakkı Emir oğlu tarafından Beşiktaş Köyiçi Cedidiye Sokak 18 numarada Hacı Hasan oğlu mustafa ve İstanbulda Balıkpazarı Yağcılar S. 19 No. da Ömer nezdinde Mehmet Emin kızı Ümmügülsüm, Nesime, Hüseyin oğ. Süleyman, Hasan Hüseyin, Fatma namı diğeri Anakız ve saire aleyhlerine 38/878 No. lı dosya ile açılan izalei şuyu davasının yapılmakta olan muhakemesinde müddeialeyhlerden Ümmügülsüm, Nesime, Hasan Hüseyin, Süleyman, Anakızın ikametgâhlarının meçhul olmasına binaen 20 gün müddetle ilânen tebligat icrasına ve muhakemenin 22/6/938 tarihine müsadif çarşamba günü saat 10 na talikine mahkemece karar verilmiş olduğundan tarihi mezkûrda bizzat veya bilvekâle mahkemeye gelinmediği takdirde gıyaben muhakemeye devam olunacağı ilânen tebliğ olunur.

İstanbul ikinci icra memurluğundan:

Dairemizin 37/4653 No. lı dosyasile mahcuz olup bu kere paraya çevrilmesine karar verilen Büyükdere Kilise sokak 3 No. lı evde muhtelifülcins ev eşyasının birinci açık arttırması 16/6/38 de perşembe günü saat 15 ten 17 ye kadar yapılacaktır. Bu arttırmada mahcuz eşya muhammen değerinin % 75 i bulmadığı takdirde ikinci açık arttırması 23/6/1938 de perşembe günü ayni saatte yapılacaktır. Alıcı olanlar muayyen gün ve saatte mahallinde hazır bulunacak memuruna müracaat etmeleri ilân olunur. (8084)

İst. Levazım Âmirliği
Satınalma Komisyonu İlânları

Bir adet motörlü yangın tulumbası ile 300 metre Hortumun müteahhit nam ve hesabına açık eksiltmesi 3/Haziran/938 Cuma günü saat 15 de Tophande levazım âmirliği satınalma Komisyonunda yapılacaktır. Tahmin bedeli 2400 lira ilk teminatı 180 liradır. Şartnamesi Komisyonda görülebilir. İsteklilerin kanunî vesikalariyle beraber beli saatte Komisyona gelmeleri.
«492» «2204»

NEVROZİN

Kaşelerinin tesirini öğrenenler romatizma ve adele ağrılarını unuturlar

ve emsali hastalıklara karşı bilhassa müessirdir
Tarkibi ve tesirindeki sür'at itibarile emsalsiz olan NEVROZİN'in 10 tanelik ambalâjlarını tercih ediniz. Geceleri tutacak olan ağrılara karşı ihtiyatlı bulunmuş olursunuz.
İcabında günde 3 kaşe alınabilir.
İsmine dikkat. Taklidlerinden sakınınız ve Nevrozin yerine başka marka verirlerse şiddetle reddediniz.

TOPANE TERAZİLERİ

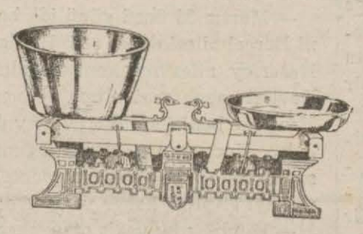

Alâmeti farik

Türkiyenin en birinci terazi fabrikasının mamulâtıdır.
Taklidlerinden sakınınız. Her yerde arayınız.
Toptan satış yeri: Tahtakale No. 66-68

TÜCCAR ve MUHASİB

Saat 17 den 19 ve 19-21 e kadar haftada 2 ders yaparak, 4 ayda tüccarlık öğrenmek ve muhasebeci şehadetnamesi alarak bankalarda ve ticarethanelerde çalışmak için, Alemdar caddesinde No. 29 AMERİKAN LİSAN VE TİCARET DERSHANESİNE başvurup bir program alınız. Hususi ders de verilir.

Türk Hava Kurumu
25. ci Tertip
Büyük Piyangosu
2 inci keşide 11 - Haziran - 938 dedir.
Büyük ikramiye 45.000 liradır.
Bundan başka: 15.000, 12.000, 10.000 Liralık ikramiyelerle (10.000 ve 20.000) liralık iki adet mükâfat vardır.
Şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin eden bu piyangoya iştirak etmek suretile siz de taliinizi deneyiniz.

1357 Hicri Rebiülahır 3	1354 Rumi Mayıs 20

Yıl 1938, Ay 6, Gün 153, Hızır 28
2 Haziran: Perşembe

Vakitler	Vasati sa. d.	Ezani sa. d.
Güneş	4 30	8 55
Öğle	12 11	4 37
İkindi	16 11	8 36
Akşam	19 35	12 00
Yatsı	21 34	1 59
Imsak	2 15	6 40

İstanbul üçüncü icra memurluğundan:

Mahcuz ve paraya çevrilmesine karar verilen muhtelif cins hane eşyası 9/6/938 perşembe günü saat birden altıya kadar Sarıyerde Yenimahallede ilk açık arttırma ile satılacağından talib olanların mahallinde bulunacak memuruna müracaatları ilân olunur. (8081)

Zührevî ve cild hastalıkları
Dr. Hayri Ömer
Öğleden sonra Beyoğlu Ağacamisi karşısında No. 133 Telefon: 43505.

Sahip ve neşriyatı idare eden
Baş muharriri
ETEM İZZET BENİCE
SON TELGRAF MATBAASI